OCTAVIAN SĂRBĂTOARE

ROMÂNUL
S-A NĂSCUT ZAMOLXIAN

ÎNTREBĂRI ŞI RĂSPUNSURI
DESPRE RENAŞTEREA ZAMOLXIANĂ

First published in Australia in March 2010 by
Sarbatoare Publications, Sydney, NSW
sarbatoare@hotmail.com

Copyright © 2010 and subsequent years by Octavian Sărbătoare (Australia). Această lucrare şi traducerile ei sunt copyright (au drept de autor). Ea poate fi liber folosită ca fişier electronic pentru folosinţă personală. Pentru scopuri comerciale, de către persoane şi organizaţii care vor să tipărească ediţii proprii, condiţiile sunt ca textul principal al lucrării să rămână nemodificat, dreptul de autor (copyright © Octavian Sărbătoare) şi autorul să fie menţionate, şi autorul sau moştenitorii proprietăţii sale literare să primească 5% din orice lot de cărţi tipărite până când copyright-ul cărţii intră în domeniul public (*public domain*) urmând legislaţia ţării unde s-a făcut publicarea.

Australian National Library Cataloguing-in-Publication entry:

Sarbatoare, Octavian.
Românul s-a născut zamolxian: întrebări şi răspunsuri despre renaşterea zamolxiană

Bibliography.
Includes index.
Edition: 1st ed.
ISBN 978 0 9807337 3 0.
1. Zalmoxis. 2. Dacians--Religion. I. Title.

201.42

Prima ediţie
Corectură: Ileana Speranţa Baciu

Typeset by Sarbatoare Publications

Pe prima copertă: Chipul regelui Decebal sculptat în stâncă la Cazane, pe malul fluviului Dunărea, România.
Pe coperta a patra: Un portret stilizat al Zeului Zamolxe şi fotografia unei tinere şezând pe piatra altarului vechi de la Sfinxul din Munţii Bucegi (fotografie realizată de Irina din Bucegi), România.

OCTAVIAN SĂRBĂTOARE

ROMÂNUL S-A NĂSCUT ZAMOLXIAN

ÎNTREBĂRI ŞI RĂSPUNSURI DESPRE RENAŞTEREA ZAMOLXIANĂ

COLECŢIA DECENEU

SARBATOARE PUBLICATIONS
SYDNEY

PREFAȚĂ

Libertatea de exprimare a opiniilor, ca unul dintre rezultatele transformărilor sociale înfăptuite după revoluțiile din 1989 în Europa, a creat printre români un impuls de renaştere spirituală de factură cu totul deosebită. Cartea schițează ca referențial, sub formă de întrebări şi răspunsuri, noul curent spiritual cunoscut astăzi sub numele de zamolxianism modern sau neozamolxianism. Elementele acestui crez capătă contur mai cu seamă din credințe, datini şi tradiții rămase de la geto-daci, strămoşii legendari şi mitici ai românilor. Condițiile sociale moderne structurează mitologia română, dând forme noi şi magnitudine unor adevăruri spirituale profunde.

Lucrarea de față se axează în special pe realitatea religioasă a zilei prezentă în sincretismul creştinismului ortodox românesc, precum şi în credințele populare neacceptate de acesta. Cartea nu-şi propune decât tangențial să comenteze referințele istorice despre religia geto-dacilor. Cei interesați de acest subiect pot apela la bibliografia prezentă la sfârşitul cărții. O sursă mai temeinică de informație, despre zamolxianismul istoric, o va reprezenta VIAȚA LUI ZAMOLXE, în curs de apariție în decursul acestui an.

Zamolxianismul modern evoluează în prezent ca teorie şi practică marcând o renaştere spirituală printre românii care aspiră la regăsirea identității neamului românesc în tradiția străbună. Ideile şi conceptele expuse permit ca ei să-şi cunoască mai profund sufletul geto-dacic. În prezent neamul românesc se află într-un moment istoric situat la răscruce de drumuri, în căutarea unui ideal național şi al afirmării identității autohtone, ca urmaşi ai geto-dacilor.

Ideile schițate în *Românul s-a născut Zamolxian: Întrebări şi răspunsuri despre renaşterea zamolxiană* oferă un minimum de informație pentru cei care doresc să urmeze un mod de viață spirituală ale cărei rădăcini au fost create de străbunii geto-daci. Practicanții zamolxieni moderni au astfel la îndemână o lucrare care, în cuvinte simple şi practici uşor de urmat, serveşte legăturii lor cu Dumnezeul universal şi cu Zeul Zamolxe şi Zâna Zânelor ca paradigme divine.

Important de înțeles este şi faptul că zamolxianismul modern iese din sfera unei simple religii, fiind o spiritualitate vizionară, precum se

va vedea din conținutul cărții. Dar pentru convenienţele sociale actuale se poate numi religie precum sunt şi alte crezuri existente.

Succesiunea întrebărilor creează pe cât posibil o dezvoltare ideatică în trepte. Se porneşte de la noțiunea de religie în general. Pe parcurs se configurează şi conturează particularităţile renaşterii zamolxiene. Anumite idei sunt repetate, cu bună intenție, pentru a crea o coeziune răspunsurilor date la întrebări. Aceasta permite ca cititorul să înțeleagă mai profund noțiunile din contextul întrebării respective. Cele afirmate în răspunsuri nu se doresc adevăruri ultime; ideile se pot îmbunătăți nelimitat în timp, pe măsură ce neozamolxianismul evoluează. În acest sens vor fi relevante potențialele ediții revizuite.

De menționat este faptul că perspectiva din care este scrisă această carte este cea a cercetătorului în ştiințe sociale, nu a întemeietorului de religie. Neozamolxianismul ca imaginar spiritual nu are nevoie să fie întemeiat sau indus, ci printr-o hermeneutică aplicată tradiției populare să fie conceptualizat şi structurat. O contribuție la un astfel de proiect poate fi făcută de către orice persoană conştientă de valoarea etosului spiritual al neamului românesc. Românii sunt păstrători autentici ai tradiției primordiale, care este temeiul ontologic al umanității.

Puținele referințe făcute în text au rolul de a întări sau valida ideile expuse. Numărul citatelor este mic, lucrarea de față se doreşte mai mult o expunere liberă de idei decât o cercetare riguroasă în domeniul social-religios. Unele răspunsuri sunt susținute de referințe, dar altele sunt propuneri ale autorului făcute cu scopul de a inspira cititorul. Dar chiar şi ele au o bază ideatică prezentă într-o formă sau alta în logosul tradiției strămoşeşti.

Bibliografia de la sfârşitul cărții serveşte parțial ca ghid dar şi ca recomandare pentru aprofundarea ideilor expuse. La titlurile despre zamolxianism, dacism şi domenii de interes tangente, se adaugă metodologia de cercetare în ştiințele sociale. O listă a întrebărilor numerotate se află la începutul cărții, iar indexul de la sfârşit oferă o căutare uşoară a cuvintelor cheie.

Volumul acesta este primul care expune mai consistent opinii ale autorului, care până în prezent şi-a făcut cunoscute ideile, despre renaşterea zamolxiană, mai cu seamă sub formă beletristică în trilogia *PE CALEA LUI ZAMOLXE*, în interviuri şi scurte articole. Temele tratate urmăresc să inspire pe acei care pot contribui de-a lungul

timpului la crearea codului de legi neozamolxian, o colecție de lucrări de esență formând treptat *CARTEA LUI ZAMOLXE*. Ea va zugrăvi o nouă dimensiune religios-spirituală a românului, având şi capacitatea de a oferi inspirație şi altor popoare. Proiectul este extins pe zeci de ani, poate chiar sute, timp în care spiritualitatea zamolxiană se va structura, consolida şi maturiza după debutul ei la începutul mileniului al III-lea.

Octavian Sărbătoare,
martie 2010, Sydney, Australia

LISTA ÎNTREBĂRILOR

	Pagina
1. Ce este religia?	10
2. Ce putem spune astăzi despre practica religiilor în lume?	10
3. De când sunt românii interesați de zamolxianism?	10
4. Ce fel de cult iudeo-creştin este ortodoxia, creştinismul ortodox practicat de români?	12
5. Ce tradiții strămoşeşti ale românilor susțin astăzi renaşterea zamolxiană? Ce implicații pot avea ele în domeniul social în general?	13
6. Ce se înțelege prin sincretism religios? Cum se defineşte el în cazul zamolxianism-creştinism? Cum s-a născut sincretismul creştinism ortodox-zamolxianism? În ce stadiu se află el astăzi?	14
7. Se poate ajunge oare la o sinteză în ortodoxie şi în felul acesta să se depăşească sincretismul în cauză?	16
8. Există printre românii creştini şi zamolxieni creştini?	17
9. De ce creştinismul ortodox românesc a devenit anacronic?	18
10. În ce măsură religiile abrahamice sunt afectate de un pseudo-dumnezeu?	20
11. Care sunt caracteristicile unui dumnezeu demonizat în religia iudeo-creştină?	23
12. De ce românii au şansa de a-şi constitui un crez spiritual autohton? De ce renaşterea zamolxiană poate avea succes?	24
13. În ce constă spiritualitatea zamolxiană? Ce legătură mai are ea cu zamolxianismul geto-dacilor şi religiile antice?	26
14. Cum va arăta un cod de legi al zamolxianismului modern?	27
15. Este Dumnezeu pe pământ, în cer sau pe amândouă tărâmurile?	28
16. Cum definim divinitatea supremă în neozamolxianism?	29
17. Cum îi definim pe Zeul Zamolxe şi pe Zâna Zânelor?	30
18. Care este componența panteonului neozamolxian?	30
19. Cum poate fi explicat dualismul ordine-dezordine reprezentat în manifestarea zeităților?	32

20. Cum definim omul în accepțiune zamolxiană nouă? 32
21. Ce practici neozamolxiene există? 33
22. Ce simboluri zamolxiene există? 36
23. Ce temple neozamolxiene există sau pot fi construite? 36
24. Pot exista temple neozamolxiene în categoria neobişnuitului? 37
25. Ce este focul sacru dacic, numit şi Focul Lui Zamolxe? 38
26. Ce paşi s-au făcut pentru constituirea unui cler zamolxian modern, clerul deceneu? 38
27. Cum se practică neozamolxianismul de către individ şi familie? 39
28. Ce reprezintă sacerdotul neozamolxian al familiei? 39
29. Care este distincția netă între preotul deceneu şi preoteasa decenee? 40
30. Ce a reprezentat preoteasa decenee în istorie de la descompunerea zamolxianismului vechi încoace? 41
31. Ce reprezintă ascetul sau sihastrul zamolxian? 41
32. Cum se încadrează clerul zamolxian modern în contextul social? 41
33. Cum sunt făcute rugăciunile şi invocațiile zamolxiene? Ce rol are rugăciunea sau invocația în spiritualitatea zamolxiană? 42
34. Ce inițieri zamolxiene există şi cum se fac ele? 43
35. Ce se poate spune despre căsătoria zamolxiană? 43
36. Cum pot avea loc căsătoriile poligamă şi poliandră de factură neozamolxiană? Ce reguli se aplică acestor căsătorii multiple ca polirelații? 45
37. Cum sunt evaluate mântuirea şi misterul în zamolxianismul modern? 45
38. Poate un credincios neozamolxian să practice şi alte sisteme de optimizare fizică şi mentală precum sunt yoga sau zen de pildă? 46
39. Ce se poate spune despre un cod de legi zamolxiene care se aplica pe timpul geto-dacilor? 46
40. Se poate oare transforma ortodoxia în spiritualitate zamolxiană? 47
41. Ce se crede în neozamolxianism despre destin şi fatalism? 47

42. Cum se raportează spiritualitatea zamolxiană la balada Mioriţa şi balada Meşterului Manole? 47
43. Ce rol poate avea revelaţia în neozamolxianism? 48
44. Cum se raportează spiritualitatea zamolxiană la elementul supranatural religios? Există minuni, vindecări miraculoase şi fapte de acest gen? 49
45. Există oare noţiunea de păcat în noul zamolxianism? 50
46. Cum este zugrăvit dualismul bine-rău în neozamolxianism? 50
47. Cum se explică reîncarnarea în spiritualitatea zamolxiană? 51
48. Ce metode se folosesc pentru reîncarnarea sufletelor? 52
49. De ce nu ne amintim încarnările anterioare? 52
50. Ce reprezintă templul celest al Lui Zamolxe? 52
51. Ce este focul nemuririi dacice? 53
52. Unde se află Kogaionul, muntele sacru din Carpaţi? 53
53. Ce beneficii aduc botezurile pământului, apei, focului şi aerului? 54
54. Cum se raportează spiritualitatea zamolxiană la egalitatea dintre oameni şi la poziţia lor socială? 54
55. Are spiritualitatea zamolxiană o cale comună recomandată tuturor? 54
56. Cum se raportează spiritualitatea zamolxiană la pace şi război? 55
57. Cum poate fi utilă spiritualitatea zamolxiană în respectarea dreptăţii sociale? 55
58. Există legătură între spiritualitatea zamolxiană şi naţionalismul românesc? 55
59. Ce se poate spune despre o societate economică modernă din perspectiva nouă zamolxiană? 56
60. Care sunt aspectele evolutive ale neozamolxianismului? 57

ÎNTREBĂRI ŞI RĂSPUNSURI

- 1. Ce este religia?
- DEX-ul (1998) o prezintă ca pe un sistem de credinţe (dogme) şi de practici (rituri) privind sentimentul divinităţii şi care îi uneşte, în aceeaşi comunitate spirituală şi morală, pe toţi cei care aderă la acest sistem.

- 2. Ce putem spune astăzi despre practica religiilor în lume?
- Există o varietate mare de practici religioase aparţinând mai mult sau mai puţin crezurilor majore. Două curente domină scena religioasă a lumii – monoteismul şi politeismul – fiecare dintre ele având diferite variante doctrinare. Practica religioasă răspunde anumitor căutări mentale ale omului în definirea cauzalităţii existenţei pentru a oferi soluţii aplicative pentru viaţă.

De observat este faptul că imaginarul colectiv religios este iniţial conceptualizat pentru a servi omul, dar pe parcursul evoluţiei sau involuţiei sale, se produc transformări. De-a lungul istoriei s-au desprins anumite concluzii empirice – religiile monoteiste au tendinţa de a crea violenţă de idei şi faptică, pe când cele politeiste sunt mult mai tolerante; monoteismul, creează o puternică focalizare care tinde să elimine elementul creativ, pe când politeismul permite evoluţia ideilor în direcţii multiple.

Din punct de vedere istoric, monoteismul s-a constituit din curente politeiste ca urmare a unei centralizări care intenţiona să aducă în prim plan adevăruri ultime. Ulterior s-a dovedit că centralizările monoteiste sunt detrimentale creării unui imaginar religios care să servească mai degrabă omul decât paleta dogmatică de idei. Într-o religie sănătoasă, omul este servit de imaginarul religios, pe când într-o religie deviantă este tocmai invers, adică omul serveşte religia transformată în dogmă şi instituţie exploatatoare.

- 3. De când sunt românii interesaţi de zamolxianism?
- O conştientizare mai amplă a spiritualităţii autohtone s-a creat după Revoluţia din 1989 când dacismul a luat amploare ca o repunere a istoriei neamului românesc pe baze noi. Pe parcursul manifestării dacismului s-a creat şi tematica spiritualităţii autohtone a neamului

românesc. Treptat s-a înțeles o realitate identitară de netăgăduit – românul s-a născut zamolxian pentru că a moştenit de la strămoşii săi geto-daci religia zamolxiană prezentă de secole în credințele populare, mult mai înainte de sosirea iudeo-creştinismului în arealul carpato-danubiano-pontic. În cercetarea etosului românesc se remarcă ideea „că tradiția a mers paralel cu credința creştină" identificând neozamolxianismul ca „o credință care nu numai că nu a dispărut ci a existat şi continuă să existe paralel sau în binecuvântată simbioză cu creştinismul" (citate din Elena Armenescu – sursa pe internet).

Fenomenul de naştere al dacismului în epoca modernă a fost inițial legat de aspirația la independența națională a românilor. Locuind la confluența dintre trei imperii în Europa (austro-ungar în nord-vest, țarist în est şi otoman în sud) românii au perceput în mod natural importanța unei centralități bazate pe un trecut glorios al neamului. Această paradigmă s-a înfiripat cunoscând existența Daciei înainte de cucerirea romană. Dârzenia poporului geto-dac, portretizată în celebra Columnă a lui Traian de la Roma, a reprezentat referențialul de necontestat al unui trecut măreț.

De-a lungul secolelor, dacismul, ca o primă centralitate națională, a rămas reperul de bază ce menținea coeziunea românilor. Credința religioasă, devenită creştinism ortodox, a reprezentat o a doua centralitate națională. Dacismul, care a fost inițiat literar ştiințific în epoca modernă de către Nicolae Densuşianu (deşi au existat şi precursori precum B. P. Haşdeu, Grigore Tocilescu, Mihai Eminescu), a contribuit substanțial la creşterea conştiinței de neam. De la începutul secolului XX, când *Dacia preistorică* a apărut în 1913, dacismul a luat parte la maturizarea ideilor de unitate națională a românilor, aceasta ducând la constituirea centralității statale în 1918. Ulterior, după Marea Unire, Vasile Pârvan şi alții, au menținut vie axa ideologică a tracologiei.

Dar de la revoluția din 1989 încoace se manifestă printre români un fenomen nou, acela de renaştere a spiritualității strămoşilor, cea zamolxiană. Cercetătorii tradițiilor populare şi cei interesați de ea realizează că zamolxianismul nu numai că este prezent ca substrat spiritual religios, parțial aflat în sincretism cu creştinismul ortodox, ci treptat dobândeşte autonomie. Această conştientizare a unui imaginar religios nativ neamului românesc se asociază dacismului deja puternic conturat în mediile intelectuale.

Astăzi este evidentă dezvoltarea unui parteneriat dacism-zamolxianism ca o renaştere naţională printre români. Acest trend a creat o opoziţie, mai cu seamă din partea Bisericii Ortodoxe Române (BOR) care patronează sincretismul zamolxianism-creştinism. Este de necontestat faptul că practicile prezente în credinţele populare ale românilor creează uneori disonanţă cu ortodoxismul ca doctrină religioasă creştină. Astăzi sincretismul zamolxianism-creştinism se clatină ca urmare a libertăţii de idei care se face tot mai vizibilă odată cu pătrunderea democraţiei printre români. Conservatorismul creştinismului ortodox românesc devine un subiect contestat atât de către masa credincioşilor ortodocşi cât şi de clerul creştin ortodox.

Menţinând ideea că românul s-a născut zamolxian, apare imperativă posibilitatea lui de a-şi alege religia care crede că îl serveşte cel mai bine în viaţă – cei care doresc să fie zamolxieni să poată practica liber şi să aibe totodată facilităţile de libertate religioasă ca ale cultelor recunoscute de stat. Iar cei care preferă să meargă în continuare pe calea creştină o pot urma nestingheriţi. Faptul că românul s-a născut zamolxian nu trebuie să degenereze în intoleranţă religioasă faţă de alte culte.

- 4. Ce fel de cult iudeo-creştin este ortodoxia, creştinismul ortodox practicat de români?

- Termenul de iudeo-creştinism este apelaţia corectă a creştinismului în general, fiind folosită mai cu seamă în cercurile intelectuale şi universitare. Excepţie sunt unele grupări sectante care nu acceptă Vechiul Testament în scriptura lor. Cazul când Vechiul Testament este inclus ca scriere sacră a creştinismului, deşi cartea aparţine religiei mozaice (şi se numeşte Tanah), determină ca acea grupare creştină să fie de factură iudeo-creştină.

Creştinismul ortodox românesc acceptă Vechiul Testament pe lângă unele obiceiuri din tradiţia strămoşească a românilor. Aceasta face ca să fie considerat ca o formă specifică de iudeo-creştinism în care zamolxianismul are un rol important.

De observat este faptul că alţi creştini, mai cu seamă cei făcând parte din grupările sectante neoprotestante, privesc creştinismul ortodox românesc ca o curiozitate doctrinară în care se văd clar elementele zise „păgâne”, pe care ortodoxia le menţine cu mândrie, ca fiind ceea ce îi defineşte pe români într-o specificitate spirituală

etnică. Dar aceasta nu invalidează caracterul iudeo-creştin al ortodoxiei, dar îi conferă o originalitate neîntâlnită nicăieri.

De remarcat este faptul că iudeo-creştinismul s-a grefat pe un trunchi autohton neamului românesc. Altoii respectivi sunt clar vizibili în simbolistica creştină şi practicile ce preamăresc jertfa lui Iisus şi învăţăturile sale. Dar trunchiul originar este încă viguros şi nu dă semne de putrezire aşa cum s-a întâmplat cu victoria iudeo-creştinismului asupra crezurilor native ale Europei Occidentale. Am putea deci spune că ortodoxia este un cult iudeo-creştin doar la suprafaţă. O curăţire a trunchiului de altoii ortodoxiei va scoate la iveală natura reală a acestui copac religios.

Deosebirea dintre zamolxianism şi iudeo-creştinism cu privire la jertfă constă în faptul că la daci jertfa făcea parte din cultul eroului nicidecum al ofertei sacrificiale către o divinitate. Relatările lui Herodot despre sacrificiul eroului trimis mesager la cer sunt fără temei deoarece Zamolxe care a studiat cu înţeleptul Pythagoras nu putea învăţa poporul să practice sacrificii sângeroase. În schimb iudeo-creştinismul este paradigmatic prin sacrificiul făcut de un personaj foarte înalt, fiul unic al lui Iehova, Iisus. La daci *apetitus mortis* era motivat de un spirit justiţiar, nicidecum de reeditarea sacrificiului unui personaj model. Ortodoxia în partea sa cristică păstrează cultul sacrificiului lui Iisus ce nu trebuie confundat cu cel justiţiar al eroului geto-dac. Totuşi, ambele aspecte persistă în ortodoxie.

- 5. Ce tradiţii strămoşeşti ale românilor susţin astăzi renaşterea zamolxiană? Ce implicaţii pot avea ele în domeniul social în general?

- Astfel de tradiţii sunt în primul rând cele existente la sate unde se menţine încă o bogăţie de manifestări spirituale care sunt total diferite de cele introduse de către iudeo-creştinismul originar. Sufletul românului este în esenţă cel al geto-dacului, aşa cum este susţinut în studiul făcut de Romulus Vulcănescu în *Mitologie română* (1985): imaginarul religios autohton al românilor oferă o lume bine închegată în sine, fiind nu numai un cod de legi, nescrise încă, pentru a se raporta la lumea nevăzută, deci cea de factură religioasă, dar şi unul moral-etic. Deşi la prima vedere românul pare că urmează setul ideilor creştine, el trăieşte în esenţă o existenţă dublă, fiind marcat în profunzimea sufletului său de etosul geto-dac nativ.

Dar în viața de zi cu zi românul este influențat de sincretismul religios zamolxianism-creştinism ortodox care-i generează contradicții şi probleme specifice. Românul balansează între sănătatea etosului geto-dacic şi permisivitatea creştină a păcatului care li se iartă creştinilor la infinit. Observând cu atenție omul de la sat îi remarcăm echilibrul creat de rădăcinile spirituale adânc înfipte în tradiția străbună (se prețuieşte înțelepciunea moşilor de pildă). Pe când citadinul este marcat de pragmatismul expansiunii economice nelimitate care-i şterge individualitatea şi-n acelaşi timp îl izolează de elementele naturale care formează colectivitatea sănătoasă. Renaşterea zamolxiană vizează tocmai amplificarea elementelor sănătoase care există în sufletul poporului român prin tradiția strămoşească, pe care din fericire încă o mai păstrează, cum sunt hărnicia, dreptatea, ajutorul aproapelui, adevărul.

Concepțiile individualiste promovate de pragmatismul iudeo-creştin sunt străine de matricea strămoşească a neamului românesc (Noica, 1991). Dovezile de astăzi se află în comportamentul rapace al firmelor străine venite mai ales din țările de religie iudeo-creştină – nu au milă nici de mediul înconjurător, nici de oameni. Toate aceste amprente economice sunt rezultate ale religiei iudeo-creştine care este realmente incompatibilă cu sufletul dacoromânesc al românului contemporan. Întregul domeniu social suferă datorită incompatibilității sufletului românesc cu o ideologie străină.

- 6. Ce se înțelege prin sincretism religios? Cum se defineşte el în cazul zamolxianism-creştinism? Cum s-a născut sincretismul creştinism ortodox-zamolxianism? În ce stadiu se află el astăzi?

- Sincretismul religios este o reuniune forțată de idei religioase în care sunt puse împreună elemente de proveniență eterogenă. O astfel de coexistență, sub acelaşi acoperământ, creează tensiuni ideologice care nasc contradicții. În cazul nostru, cel al creştinismului ortodox românesc, există o scindare internă între gruparea conservatoare şi cea progresistă, în conturarea sensului direcției evolutive spirituale a ortodoxiei. Prima doreşte o apropiere cât mai mare de filonul originar al ideilor exprimate în Biblie, mai cu seamă în Noul Testament, în schimb gruparea progresistă ar dori ca sincretismul cu religia populară românească să fie cât mai profund.

Aceste fapte se reflectă nu numai printre credincioşi, dar şi în rândul clerului. Unii preoţi înclină cu ardoare către frumuseţea etosului românesc nativ, alţii în schimb se ţin strâns de importanţa sacrificiului de pe cruce. Pentru masele de ortodocşi prezenţa relaţiei om-natură, prevalentă în religia populară a românilor, forma pe care o are zamolxianismul astăzi, este mult mai atractivă în comparaţie cu tristeţea suferinţei răstignirii lui Dumnezeu pe cruce. Asta dacă se poate spune cumva că Dumnezeu poate suferi în lumea pe care a creat-o. Tocmai această tendinţă către elementul natural face ca ponderea influenţei religiei populare a românilor în sincretismul amintit să crească în timp.

Filonul zamolxian prezent în creştinismul ortodox al românilor aduce prospeţimea şi bucuria vieţii, pe când creştinismul originar este trist prin simbolistica crucii însângerate, paragon al suferinţei divine. În timp oamenii vor opta pentru bucuria vieţii.

Pătrunderea doctrinară a creştinismului pe teritoriile locuite de populaţia daco-romană şi ulterior română a întâmpinat o rezistenţă de idei care în cele din urmă a forţat creştinismul să accepte un sincretism religios. Prin definiţie sincretismul religios exprimă un amestec forţat, ale cărui elemente eterogene sunt clar vizibile în contradicţiile de idei din ortodoxie. Reconcilierea în sincretism este practic imposibilă, părţile intrate în alianţă sincretică îşi tot amână scindarea până la momentul când condiţiile sociale vor permite despărţirea lor.

Există o distincţie netă între tradiţiile româneşti autohtone şi cele creştine. În primul rând tradiţiile româneşti ne reprezintă ca popor, pe când tradiţiile creştine reprezintă poporul evreu. Religia iudeo-creştină aparţine istoric poporului evreu, chiar dacă ea este astăzi considerată o erezie a religiei mozaice. Personajele istorice care au pus bazele iudeo-creştinismului fac parte din poporul evreu, numit în Biblie poporul lui Iehova. Relatările din Biblie, atât din Vechiul cât şi din Noul Testament, nu sunt reprezentative pentru neamul românesc.

Faptul că de-a lungul timpului iudeo-creştinismul s-a suprapus peste tradiţiile româneşti atestă caracterul parazitar al acestei religii, căutând să se impună cu orice preţ în detrimentul reprezentării populaţiilor locale. Tradiţia românească autentică a suferit şi încă suferă datorită tendinţei de suprapunere a iudeo-creştinismului. Cazul sărbătorilor populare este relevant – nedeile au origine autohtonă românească – creştinismul ortodox găseşte mereu prilejuri să le facă sărbători

amintind de un sfânt inventat. Treptat, parazitismul creştin, peste idei, concepte şi sărbători populare, va dispare şi abia atunci vom descoperi din plin frumusețea spiritualității care ne reprezintă – moştenirea de la strămunii geto-daci.

- 7. Se poate ajunge oare la o sinteză în ortodoxie şi în felul acesta să se depăşească sincretismul în cauză?

- Uneori în istorie a fost posibil ca un sincretism religios să se transforme în sinteză şi ideile puse împreună să creeze o simbioză. Dar în situația noastră lucrurile sunt mult prea divergente. Astăzi mai mult ca oricând în istoria creştinismului ortodox al românilor se observă discrepanța între cele două curente puse sub un singur acoperiş. Românii pur şi simplu se trezesc la o nouă realitate a vieții. Se întreabă de ce oare trebuie să suferim dacă suntem religioşi? De ce să ducem crucea suferinței? Mulți ies din cadrul spiritual local interesându-se de alte religii sau practici cu substrat religios, precum sunt: Zen, meditație, Yoga, arte marțiale, bahaism, etc.

Toate acestea ne spun ceva. Este vorba despre tristețea în care îi proiectează creştinismul pe oameni. Şi au dreptate. **Lumea Credinței** din martie 2008 la pagina 38 scrie: *Ce trist mi-e rodul Doamne, când viața mi se ține/ cu prea mult râs şi cântec, iar lacrimi prea puține./ Tu plâns avut-ai, Doamne, adesea-n viața toată,/ cântare prea arare, iar râsul niciodată...* (*un întemnițat al Domnului*). Un astfel de crez îl proiectează pe om în temniță de unde contemplă relația cu Hristos care nu râde niciodată. Ce viață religioasă poate fi aceasta dacă omul este condamnat să-l caute pe Dumnezeu în lacrimile din temniță?

Pe când religia populară a românilor este veselă. Sărbătorile populare sunt sufletul ei. Natura este partenerul simbiotic existențial. Nu degeaba se spune: *Codrul frate cu românul*. Vulcănescu (1980, p. 251) remarcă legătura simbiotică a românului cu natura, faptul că „românul se consideră frate cu codrul, cu apele, cu animalele domestice, chiar dacă e mai inteligent şi mai îndemânatic decât ele, chiar dacă se socoteşte uns de divinitate ca rege al naturii".

O discrepanță atât de mare între tristețea imaginarului religios creştin şi bucuria de viață a românului înfrățit cu natura nu se poate concilia fiindcă temnița din care omul este invitat să-l contemple pe Dumnezeu nu poate face casă bună cu codrul frate cu românul.

Situaţiile sunt cât se poate de clare şi fireşti – omul va alege bucuria vieţii în locul temniţei.

- *8. Există printre românii creştini şi zamolxieni creştini?*

- La o privire atentă, fenomenul renaşterii zamolxiene a pornit de la românii creştini ortodocşi care s-au autodescoperit că sunt de fapt creştini ortodocşi zamolxieni; puţini sunt acei oameni care s-au declarat zamolxieni *per se*. Acest fenomen este explicabil deoarece creştinismul ortodox românesc, ortodoxia, păstrează multe elemente ale crezului zamolxian autohton românilor. Dar, pe parcursul constituirii acestui grup, care în prezent devine din ce în ce mai numeros, au ieşit la iveală acele persoane care îşi spun zamolxieni. Minoritatea zamolxiană este în prezent practic neglijabilă, dar prinde un contur din ce în ce mai vizibil printre români.

Un fapt interesant, printre creştinii zamolxieni persistă fenomenul caracteristic religiei creştine de a absorbi paradigme care nu pot fi înlăturate cu uşurinţă de către dogmă. Aşa a fost în trecut cazul încercării nereuşite de transformare totală a Sărbătorii Moş Crăciun în ziua de naştere a lui Iisus. Astăzi, observându-se ponderea mare de respect pe care o au Zamolxe şi Deceneu printre români, creştinii zamolxieni au propus chiar ca cei doi să fie făcuţi sfinţi. Prin aceasta se doreşte să se arate că Zamolxe şi Deceneu ar fi precursori ai lui Iisus în Dacia. Un alt fenomen existent printre creştinii zamolxieni este acela de a propaga ideea că Iisus Hristos a fost în Dacia, de unde a învăţat tainele spiritualităţii pe care a căutat apoi să le transmită contemporanilor săi evrei, dar aşa cum ştim, fără succes.

În spatele acestor naivităţi se află de fapt altceva: se admite în acest fel că spiritualitatea zamolxiană este elevată, fiind cea care l-ar fi putut inspira chiar şi pe Iisus crezut de creştini ca fiind „fiul lui Dumnezeu”. Personalităţile de excepţie ale străbunilor geto-daci, Zamolxe şi Deceneu, ar trebui „chipurile” să figureze printre sfinţii creştini, numai astfel li s-ar putea întări valoarea spirituală de netăgăduit.

Existenţa în prezent a creştinilor zamolxieni şi a ideilor lor de absorbţie a valorilor zamolxiene în cele creştine, este cât se poate de normală. Fără să realizeze rolul de intermediari pe care l-au jucat, au fost unele personalităţi creştine ortodoxe, precum părintele Dumitru Bălaşa, care practic a înlesnit răspândirea ideilor de reconsiderare a valorilor strămoşeşti şi prin aceasta de trecerea în timp de la crezul

creştin ortodox românesc la neozamolxianism. Treptat, dintre creştinii zamolxieni se vor desprinde adevăraţii neozamolxieni, cei care au depăşit faza de mixaj al celor două religii şi au trecut astfel cu succes în partea zamolxiană, proprie românilor.

- 9. De ce creştinismul ortodox românesc a devenit anacronic?

- În primul rând pentru faptul că nu mai reprezintă un sprijin efectiv care să reziste asaltului ideologic venit din vestul Europei după Revoluţia din 1989. Această presiune posedă o forţă deosebită – combină economicul cu politicul şi cu religiosul, condiţionând economicul de religios într-o formă subtilă. În mod practic, românului nu i se dau prea multe şanse de a se menţine pe o poziţie proprie – ori eşti cu noi şi sistemul economic pe care îl introducem, ori nu supravieţuieşti în noua realitate social-economică. Celor care renunţă la aspectul religios creştin ortodox li se oferă alternativa spirituală a grupărilor religioase venite din afară – credincioşii ortodocşi pot deveni mormoni, baptişti, penticostali, etc. Asaltul religios este puternic fiind susţinut de cel economic prin misionarii străini.

În aceste condiţii creştinismul ortodox românesc devine anacronic din mai multe perspective. Grupările sectante, venite din afară, nu mai practică în niciun fel sacrificiul ritual, pe când în ortodoxie încă se mai menţine, prin sacrificarea pentru Iisus, numit Mielul lui Dumnezeu, a mieilor de Paşte. Ortodoxismul este astfel discreditat ca menţinând practici primitive. Sacrificiul religios este un anacronism acum la începutul mileniului III. Treptat, ortodocşii se vor îndoi de eficacitatea rezistenţei ortodoxiei în faţa asaltului creştinismului venit din afară, mai ales că sectele sunt susţinute de puterea economică externă.

Rezistenţa pe care o opune ortodoxismul astăzi este practic fără sens fiind un crez al jalei celui care a fost răstignit cu 2000 de ani în urmă. În **Lumea Credinţei** vedem fotografii de bătrâni cu ochii umflaţi de rugăciuni şi de nesomn. Este un exemplu deloc încurajator pentru cei care înţeleg viaţa omului ca fiind un **dar** de la Dumnezeu. Ea nicidecum nu trebuie transformată în jertfă personală. În schimb grupările neoprotestante creştine promovează bucuria vieţii folosind în serviciile lor religioase instrumente muzicale şi cântece vesele care îmbărbătează pe participanţi. Este firesc ca, mai devreme sau mai târziu, românii să se distanţeze de ortodoxismul devenit perimat, deci necorespunzător timpurilor moderne.

Aceste realităţi au o mare importanţă deoarece, prin discreditarea creştinismului ortodox românesc este pusă sub semnul neîncrederii şi latura sa zamolxiană care nu are o scriptură proprie, ci se sprijină pe cea a iudeo-creştinismului şi pe tradiţia strămoşească parţial acceptată de acesta. Zamolxianismul, atâta timp cât nu are o scriptură proprie, rămâne o spiritualitate de mâna a doua, o poziţie pe care nu o merită. Fără o scriptură relevantă şi reprezentativă pentru ei, românii îşi pot pierde treptat identitatea de neam, ortodoxia nu-i mai poate sprijini în noile realităţi ale integrării europene şi globalizării.

Pe lângă aceste idei există şi criza spirituală globală şi anacronismul unor religii majore ca imaginare religioase. Astăzi nu mai are niciun sens promovarea unui dumnezeu profan, care face lumea în 7 zile, pe om din lut şi pe femeie din coasta acelui om. Creând o sub-realitate, aşa cum o numeşte Peter Russell (Ţurcanu, 2009b, p, 22), ea „va arăta exact aşa cum au creat-o minţile noastre, întunecată, teribilă, aspră, lipsită de lumină, dar plină de substitute artificiale ale luminii." O astfel de descriere se potriveşte cu aspectele tipice ale creştinismului ortodox românesc, care glorifică suferinţa unui om mort pe cruce, rămăşiţele mumificate sub formă de moaşte ale unor oameni şi întreaga jale precum că Dumnezeu ca Iisus a murit ca să spele păcatele lumii.

Aceste absurdităţi nu fac decât să diminueze imaginea unui Dumnezeu adevărat care fireşte că nu poate să moară şi să învie în universul pe care l-a creat. Lipsa de discernământ şi raţionalitate duce la grotescul macabru al venerării unui om mort pe cruce acum aproape 2000 de ani în Iudeea antică; susţinerea aberaţiilor bisericii iudeo-creştine îl îndepărtează pe om de realitatea unui Dumnezeu conştient de rolul Său în crearea realităţii, prezentând în schimb un pseudo-dumnezeu ca o caricatură ridicolă şi grosieră, o expresie a ceea ce Russell numeşte „substitute artificiale ale luminii" (Ţurcanu, 2009b, p. 22).

Anticreştinismul trebuie privit ca revenirea la raţionalitate, nicidecum ca ură împotriva cuiva. Creştinii devotaţi sunt victimele unei sub-realităţi existenţiale care nu are nimic de-a face cu Dumnezeul Conştiinţă, ci cu întunericul. Renaşterea spirituală a omenirii constă în trezirea la realitate dintr-o sub-realitate pe care religiile instituţionalizate au creat-o din credinţele în absurdităţi devenite precepte biblice. În acest sens se poate înţelege anacronismul

creştinismului ortodox românesc care se bazează doctrinar pe tradiția religioasă abrahamică.

- *10. În ce măsură religiile abrahamice sunt afectate de un pseudo-dumnezeu?*

- O evaluare istorică a religiilor abrahamice, acele crezuri care acceptă valoarea imaginarului religios pornit de la patriarhul Abraham, poate oferi surprize. Considerat strămoşul comun al popoarelor evreu şi arab, Abraham (numit Ibrahim de către arabi), un locuitor al Babiloniei antice, conform Bibliei şi Coranului, a primit poruncă de la Iehova, după evrei şi creştini, sau Alah după musulmani, să meargă în ținuturile vechiului Canaan (în aria prezentului stat Israel), un pământ care îi este dat lui şi urmaşilor lui. În Biblie, mai mult decât în Coran, se narează cu lux de amănunte periplul lui Abraham despre care se spune că era un om al dreptății şi credincios lui Iehova (sau Alah) până la sacrificiu.

Proba sacrificiului este cea mai revelantă în acest sens: Abraham trebuie să-i demonstreze lui Iehova că are o credință nezdruncinată şi este în stare să facă orice pentru a o dovedi. Astfel că Iehova îi cere lui Abraham să-şi sacrifice al doilea fiu, pe Isaac, făcut cu soția sa Sara, el având ca prim născut pe Ismail, copilul lui Hagar, o servantă a Sarei. Cel încercat trece cu bine testul, Abraham este oprit de Iehova să-l omoare pe Isaac chiar în ultimul moment, atunci când ținea cuțitul de sacrificiu ridicat deasupra tânărului care nu ştia ce i se întâmplă.

Esențial de remarcat în acest context istoric este faptul că religiile abrahamice consideră proba sacrificiului ca un exemplu de valoare care serveşte ca paradigmă oamenilor în relațiile lor cu Iehova sau Alah – ideea că nu trebuie să precupețească nimic pentru a-şi arăta credința în el. Exemplul patriarhului Abraham a creat de-a lungul istoriei o succesiune de consecințe care astăzi, privindu-le cu atenție, au rezultate de nebănuit.

În iudaism gestul lui Abraham zugrăveşte mai degrabă intenția sacrificiului, dar în iudeo-creştinism, cea de-a doua religie abrahamică, intenția se transformă în act îndeplinit – Iehova îşi trimite fiul, pe Iisus, să moară sacrificat pe cruce. Acest fapt, descris cu lux de amănunte în Noul Testament, este a doua fază a portretizării unui pseudo-dumnezeu, a demonizării lui dumnezeu (se va folosi literă mică atunci când se prezintă aspectul demonic al lui dumnezeu). Am

văzut deja că în prima fază a demonizării scriptice a lui dumnezeu, ființa considerată ca fiind supremă cerea proba sângelui pentru ca omul Abraham (Ibrahim) să-i intre în grație.

Pasul acestei demonizări, de la intenția sacrificiului, precum este în iudaism, la exemplul sacrificiului în iudeo-creştinism, este uriaş. Practic, dumnezeul demonizat trece la fapte pentru a arăta că el însuşi este gata de sacrificiu prin a-şi trimite ce are mai drag, pe singurul său fiu, pe Iisus. Dumnezeul demonizat dă o pildă, intenționând să învețe oamenii cum trebuie să-l urmeze şi să fie oricând gata să sacrifice orice pentru el, cel care a fost în stare să-şi sacrifice chiar şi fiul unic. În iudeo-creştinism sacrificiul a luat proporții mai mari considerându-l pe Iisus ca fiind însuşi dumnezeu (ideea de consubstanțialitate numită în greaca *koine*, *homousion*) şi arătând astfel proporția imensă de „iubire" oferită oamenilor prin moartea lui dumnezeu pentru binele oamenilor.

Astfel cei care urmează imaginarul religios al iudeo-creştinismului au preluat exemplul sacrificiului lui Iisus în vorbe şi fapte. Ei acordă valoare învățăturilor lui Iisus – cel credincios să nu se opună răului şi să-şi ia crucea suferinței în spate şi să o ducă aşa toată viața. Aceste absurdități ale relației omului cu Dumnezeu sunt de fapt consecințe ale portretizării unui dumnezeu demonizat care îl conduce pe om în suferință, în această viață, către o promisiune a fericirii eterne. Puțini oameni se întreabă: cum oare un dumnezeu al durerii poate oferi o fericire veşnică?

Portretul unui dumnezeu demonizat a devenit şi mai conturat de la apariția islamismului în secolul VII, e.n. Relatarea biblică a intenției sacrificiului lui Abraham a luat de atunci un aspect şi mai dramatic. Nu numai că noua credință islamică a validat valoarea sacrificiului uman, dar a reinterpretat scena din Biblie, susținând că Abraham, numit acum Ibrahim, a vrut să-şi sacrifice pe primul său născut, Ismail, care este considerat ca strămoş al populațiilor arabe. Astfel „meritul" credinței lui Abraham/ Ibrahim este transferat de la evrei la arabi.

Intenția sacrificiului, trecută prin filiera iudeo-creştină în care devine exemplu (ca răstignire a lui Iisus) este înțeleasă de unele persoane din islamism ca trecere la fapte. Terorismul, sinuciderile şi omorurile făcute de fanaticii musulmani, în numele unui dumnezeu demonizat (strigând cu mândrie „Alah este mare!"), sunt consecințe

ale metamorfozei istorice a sacrificiului patriarhului Abraham, omul drept, dar cu mentalitatea primitivă a epocii istorice în care a trăit. Sunt destui oameni ai acestui început de mileniu III care poartă în societate şi în comportament sechelele lăsate de intenția sacrificiului întâmplată unui om numit Abraham/ Ibrahim cu mii de ani în urmă.

Ulterior, dumnezeul demonizat istoric a continuat prin filiera religiilor abrahamice să aibă caracteristici din ce în ce mai sângeroase, culminând astăzi cu satanismul, şi el un crez tot de sorginte abrahamică. Ca religie satanismul foloseşte întreaga terminologie a religiilor abrahamice predecesoare, scoțând în relief tocmai aspectul demonizat al lui dumnezeu, faptul că el nu poate fi decât negativ de vreme ce iartă relele oamenilor. Pe când satana, spun ei, devine personajul pozitiv, fiind exponentul dreptății, deoarece îi pedepseşte pe făcătorii de rele.

Logica folosită de exponenții satanismului este corectă atunci când se referă la caracteristicile unui dumnezeu demonizat care apare realmente neputincios chiar în relatările biblice în care acest gen de divinitate se zbate continuu să elimine răul portretizat de satana, lucifer. Şi aici argumentul apare întemeiat – ne putem întreba de ce oare nu se pot elimina relele satanei dacă dumnezeu are intenții bune față de oameni şi îi iubeşte? Vulcănescu (1980, p. 252) identifică pe „demiurgul rău al acestei lumi" (cum îl numeşte el) ca fiind „un descendent neputincios al adevăratei lumi divine, de care este complet separat". Tot el specifică ideea că „demiurgul rău a fost identificat cu Dumnezeul Vechiului Testament" (*ibidem*) de unde a fost preluat în iudeo-creştinism, apoi în islamism şi mai apoi în satanism.

Tragedia existențială a omului contemporan, aparținând oricăreia dintre religiile abrahamice, este că se găseşte în mijlocul acestor absurdități pe care trebuie să le trăiască cumva astăzi. Omul zilei se loveşte mereu de dumnezeul demonizat fie în exaltarea „bravurii" lui Abraham în predicile din sinagogă sau a „meritului" lui Iisus sacrificat pentru binele oamenilor, precum se spune în biserici sau al „ascensiunii în paradis" al martirului musulman, cum transpare din predicile din moschei. Satanistul se alătură exaltărilor de recunoştință către dumnezeul demonizat cu spectrul cuțitelor însângerate.

Omenirea religioasă de orientare abrahamică urmează încă traseul dat de intenția omorului din sacrificiul lui Abraham/ Ibrahim ajungând în prezent la etapa curgerii de sânge de pe cuțitele satanice. Imaginarul

de „salvare" în religiile abrahamice conduce de veacuri, o bună parte din umanitate, spre prăpastie. Atâta timp cât se va crede în valoarea sacrificiului religios sângeros şi nu se va putea renunța la cuțitul lui Abraham/ Ibrahim, la sângele lui Iisus, la sângele martirului musulman şi la cuțitele însângerate satanice, oamenii urmează un dumnezeu demonizat care cere tot timpul curgere de sânge. Profanarea lui Dumnezeu prin aceste crezuri a generat repulsie din partea unor oameni, care au renunțat la căutarea unui Dumnezeu inteligent ajungând la concluzia că religia ucide. Pe internet se află o multitudine de informații cu această temă.

Dar există şi raționalitate. Nu este surprinzător să aflăm că savanți de renume mondial trag semnale de alarmă. Ervin Laszlo, filosof şi scriitor, afirmă că „lumea se află în pragul unui colaps economic, social şi politic care generează haos şi violență. Este o lume pe care noi am creat-o şi care acum se prăbuşeşte" (Țurcanu, 2009a, p. 22). Iar dacă vom considera că elementul spiritual este cel care modelează economicul, socialul şi politicul, nu putem decât să ajungem la concluzia că imaginarul religios este cel care stă la baza acestei prăbuşiri, acel dumnezeu demonizat pe care societățile religioase abrahamice îl venerează. Stanislav Grof, scriitor şi cercetător al Conştiinței, este de părere că „suferința vine din modul de a percepe universul" (Țurcanu, 2009a, p. 23), iar la acest capitol religiile abrahamice sunt ratări ale viziunii integratoare om-univers conştient. Mai departe autorul argumentează că „sfârşitul timpului este, după părerea mea, sfârşitul unui tip de percepție, sfârşitul unei lumi aşa cum o cunoaştem noi: o lume a violenței şi a lăcomiei, egotică, coruptă, sfâşiată de conflicte" (*ibidem*). O astfel de lume nu poate fi patronată decât de un pseudo-dumnezeu, un dumnezeu demonizat care determină psihologia umană să-i emuleze calitățile destructive, rezultând astfel violența, lăcomia, corupția, conflictele.

- 11. Care sunt caracteristicile unui dumnezeu demonizat în religia iudeo-creştină?

- Demonizarea lui dumnezeu în iudeo-creştinism porneşte de la faptul că a murit însângerat pe cruce. Este portretul unui dumnezeu care moare în propria creație infirmându-şi însăşi funcția creatoare. Puțini oameni se întreabă: dacă adevăratul Dumnezeu moare, oare pe el cine îl învie? Această autoanihilare, care se doreşte paradigmatică, pentru

omul care vrea să se inspire din exemple şi pilde considerate de origine divină, nu poate fi decât a unui dumnezeu demonizat, „demiurgul rău al acestei lumi" cum îl numeşte Vulcănescu (1980, p. 252).

Premizele demonizării au fost puse înaintea actului crucificării prin învățăturile caracteristice unui dumnezeu demonizat care-i îndeamnă pe oameni să nu se opună răului („Nu stați împotriva celui rău" – Matei, 5, 39), să-şi iubească duşmanii („Iubiți pe vrăjmaşii voştri" – Matei, 5, 44), să întoarcă obrazul celui care-i pălmuieşte („celui ce te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i-l şi pe celălalt" – Matei, 5, 39) şi promite o împărăție a cerurilor pentru cei săraci cu duhul („Fericiți cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor" – Matei, 5, 3). Ne întrebăm: dacă cei săraci cu duhul merg în împărăția cerurilor unde se vor duce cei care au duh? Toate aceste învățături ale absurdului au spectrul iraționalității şi încurajării răului; societățile umane care s-au constituit pe baza unei raționalități organizatorice le-au respins ca fiind antisociale.

Mai mult chiar, dumnezeul demonizat îşi spune răspicat intențiile, faptul că a venit în lume să aducă dezbinarea între oameni („Să nu socotiți că am venit să aduc pace pe pământ; n'am venit să aduc pace, ci sabie. Căci am venit să-l despart pe fiu de tatăl său, pe fiică de mama sa, pe noră de soacra ei" – Matei, 10, 34-35) şi să dea foc lumii („Foc am venit s'arunc pe pământ, şi cât aş vrea să fie-acum aprins!" – Luca, 12, 49). Mentalitatea ideilor bolnave a manifestării dumnezeului demonizat este evidentă în societățile atinse de o astfel de boală a sufletului uman parazitat, ele fiind cele mai afectate de consecințele demonizării lui dumnezeu ca revers al sacralizării.

- 12. De ce românii au şansa de a-şi constitui un crez spiritual autohton? De ce renaşterea zamolxiană poate avea succes?

- Suntem singurii din lumea europeană care mai păstrăm un filon sănătos după victoria aproape totală a creştinismului asupra crezurilor native ale populațiilor europene, în mijlocul cărora a pătruns. Există câteva elemente esențiale care pot contribui la renaşterea zamolxiană printre români. George Liviu Teleoacă remarcă pe bună dreptate că noi românii „deținem cu certitudine vatra arheologică a băştinaşilor Europei şi implicit matricea stilistică a revelației primordiale care a

dăruit omenirii sacrul". Şi acestea se reflectă într-o multitudine de moduri.

Mă refer în primul rând la Sărbătoarea de Moş Crăciun, un eveniment de bucurie existent din zorii istoriei, simbolizând biruința luminii asupra întunericului, care astfel se retrage pas cu pas odată cu creşterea zilei în detrimentul nopții, anual începând cu solstițiul de iarnă din 21 decembrie. Sărbătoarea de Moş Crăciun a fost practicată şi la geto-daci, posibil ca Sărbătoare a Lui Zamolxe, Zeul Moş, un zeu solar, uranian, cu barbă albă bogată. Creştinismul a suprapus peste ea naşterea salvatorului pe care îl promovează. Astăzi mulți oameni se întreabă: ce legătură există între naşterea unui copil şi un moş bărbos? Răspunsul este că nu există nici una.

De remarcat este faptul că românii nu au renunțat la denumirea de Sărbătoarea de Moş Crăciun dată acestui eveniment ancestral serbat pe 25 decembrie al fiecărui an şi asociat cu cultul bradului sacru (Vulcănescu, 1985, p. 331-332) şi arderea butucului în noaptea de Crăciun ca foc sacru, Focul Lui Zamolxe şi chemarea luminii. La catolici Crăciunul se numeşte Natale (nataliție), vrând să semnifice ziua naşterii lui mesia, salvatorul aşteptat şi nerecunoscut de poporul evreu. Iar în lumea anglo-saxonă numele este cel de Christmas, amintind de Christ (Hristos), cum îi spun ei aceluiaşi personaj considerat salvator.

Dar românii au ținut cu dârzenie la numele de Moş Crăciun ca strămoş şi moş. Ghinoiu (2008, p. 167), un remarcabil cercetător al culturii populare, ne face cunoscut „un mare adevăr istoric", spune el, faptul că „la apariția creştinismului, Crăciun era un Zeu atât de venerat, încât nu a putut fi exclus cu desăvârşire din Calendarul popular şi din conştiința oamenilor". Acesta este un element esențial care contribuie astăzi la constituirea crezului neozamolxian, ca o reîntoarcere la adevăr.

Alte pârghii care susțin o renaştere zamolxiană sunt prezente în credințele de zi cu zi ale românilor. Cei de la sate au nedei, sărbători populare care inițial erau independente de creştinism, dar în timp au fost suprapuşi diferiți sfinți peste tradiția ancestrală a locurilor. În acest sens există numeroase cercetări ale tradiției şi folclorului care atestă originea geto-dacică a obiceiurilor românilor. Toate aceste elemente sunt originare româneşti, nefiind aduse împreună cu crezul biblic. Ponderea extinsă a practicii acestor obiceiuri străbune

contribuie la structurarea renaşterii zamolxiene din spiritualitatea strămoşilor geto-daci.

- 13. În ce constă spiritualitatea zamolxiană? Ce legătură mai are ea cu zamolxianismul geto-dacilor şi religiile antice?

- Spiritualitatea zamolxiană are elemente doctrinare reprezentative pentru poporul român trăitor în habitatul carpato-danubiano-balcanic, deci şi cu extensie către urmaşii traco-geto-dacilor trăind la sud de Dunăre. Timpul modern al ştiinţei şi tehnologiei marchează legătura noastră cu Dumnezeu. Deşi bazele sunt tot cele vechi, interpretarea relației om-Dumnezeu se face din unghiuri noi introducându-se mai clar elementul de raționalitate într-o religie care se doreşte viabilă, neozamolxianismul.

Persoanele care păşesc pe noul drum spiritual numit zamolxianism modern, acum la începutul mileniului III, vor descoperi elementele vieții românului în prezentul istoric. Pe măsură ce se dezvoltă un cod de legi proprii, crezul zamolxian modern se transformă într-o spiritualitate ce nu mai poate fi privită ca o simplă religie, continuând zamolxianismul dacic, ci dobândeşte caracteristici specifice. În acest context neozamolxianismul exprimă o viziune extinsă de raportare a omului la principiul existenței, Dumnezeul universal, prin prisma Conştiinței.

Zamolxianismul modern îşi are rădăcinile în Dacia Lui Zamolxe şi menține câteva idei fundamentale ale religiilor primare ale umanității, cu precădere relația simbiotică om-natură. De remarcat este şi faptul că această caracteristică esențială de viață sănătoasă este pierdută în religiile monoteiste abrahamice bazate pe speculația revelației, în sensul că generații de oameni au considerat anumite mesaje revelate, ca ele să fie infirmate de generațiile succesive. Dovada este că în iudaism unele cărți au devenit apocrife după ce mult timp fuseseră considerate scripturale (exemplu: Cartea lui Enoh). Spiritualitatea zamolxiană abordează cu prudență mesajele revelate, dar nu respinge veridicitatea lor. Un prim exemplu sunt cele primite de Mihaela Palade şi centrate în jurul a două teme esențiale: lumina şi iubirea.

De o mare importanță este faptul că, atunci când se caută o comparație între neozamolxianism şi unele religii ale antichității, se renunță categoric la ritualuri de sacrificii de orice formă. Divinităților antropomorfizate nu li se oferă niciun fel de jertfe, înțelegându-se că

principiile nu au nevoie de darurile oamenilor. Din contră, omul este cel care învaţă din principiul respectiv ce înseamnă o manifestare a ordinii în natură, lecţie care-i poate folosi în viaţă. Zamolxianul de astăzi nu slujeşte zeii, ca în cazul religiilor antice. El urmăreşte ca principiile de conştiinţă, ce definesc zeităţile de orice natură, să fie aplicate cu folos vieţii omului.

Prin urmare se poate spune că zânele precum sunt Zâna Zânelor, Zâna Florilor, Zâna Iubirii, Zâna Zorilor, sau zeii ca Zeul Zamolxe, Zeul Dragobete, Zeul Marele Lup Alb, Zeul Curcubeu, Zeul Moş Crăciun (o reprezentare a Zeului Zamolxe) sunt personificări, având anumite spirite, care îi reprezintă pe ei prin calităţile divine oferite omului. Astfel ordinea, armonia, dreptatea sunt atrase conştient în minţile oamenilor care acţionează în viaţă influenţaţi de spiritele benefice numite în spiritualitatea românească zâne (zeiţe) şi zâni (zei).

Ghinoiu (2008, p. 93) remarcă proximitatea divinului cu românul astfel: „Divinitatea adorată este aproape de oameni, vine în contact cu ei, se află în tot şi în toate" şi faptul că „românul personifică totul: aştri, vietăţi (animale, păsări, reptile, insecte), plante, fenomene ale naturii, boli, sentimente, trăiri sufleteşti". Se observă aici relaţia simbiotică a românului cu mediul de unde „din natura înconjurătoare el îşi alege, după caz, mamă, tată, frate, soră, soţie postumă, prieteni" (*ibidem*). Acestea sunt elementele pe care se sprijineau şi credinţele ancestrale ale umanităţii.

Prin simbioza om-natură spiritualitatea zamolxiană rămâne tributară zamolxianismului antic, ca religie de factură primară, dar ea este astăzi îmbrăcată în hainele noi ale modernităţii de idei în care înţelegerea că Dumnezeu este Conştiinţă se aplică la realitatea materială a universului creator. Acest adevăr defineşte spiritualitatea zamolxiană.

- 14. Cum va arăta un cod de legi al zamolxianismului modern?

- Codul de legi al neozamolxianismului va servi realitatea prezentului istoric enunţând precepte şi recomandări spirituale relevante. Modul de expunere va fi cel modern în care pe lângă raţionalitate există şi o mistică ideatică. În primul rând un astfel de cod de legi se adresează omului religios al secolului XXI şi, printr-o viziune creativă, timpurilor ce vor urma. Se va ieşi din primitivismul ideilor biblice, precum facerea lumii în şapte zile, etc. Se adoptă noţiuni ştiinţifice şi

filosofice care concordă cu vremurile noastre, precum este cea de validitate a fizicii cuantice ca probă ştiinţifică a impactului conştiinţei asupra materiei.

Conceptualizarea codului de legi al neozamolxianismului, într-o formă scrisă, va reprezenta imaginarul spiritual autentic neamului românesc. Poporul român a păstrat sub formă de înţelepciune populară filoane din Legile Lui Zamolxe. Proiectul de structurare a unui cod de legi, o *Biblie Dacoromânească*, o *Înţeleaptă Scriptură* şi *Carte de Învăţătură Dacoromânească*, reprezentându-l spiritual pe român, poate dura în timp circa 20-30 de ani pentru ca elementele esenţiale să se consolideze. Denumirile de *Cartea Lui Zamolxe*, *Legile Lui Zamolxe*, *Biblia Dacoromânească*, *Înţeleapta Scriptură*, *Carte de Învăţătură Dacoromânească* sunt similare.

În neozamolxianism contează cel mai mult cum sunt făcuţi primii paşi, ca prin ei să se asigure dezvoltarea unei baze sănătoase. O alcătuire înţeleaptă permite viabilitatea neozamolxianismului, oricând realităţile existenţei omului în univers se schimbă. Zamolxianul viitorului poate medita la Focul Lui Zamolxe şi în naveta spaţială şi citi totodată din *Cartea Lui Zamolxe*. Spiritul Lui Zamolxe este existent oriunde în univers fiind parte din Spiritul Lui Dumnezeu Conştiinţă.

Cartea Lui Zamolxe va reprezenta deci o chintesenţă spirituală a neamului românesc. La formarea ei poate participa oricine este în măsură să-şi folosească înţelepciunea pentru a o oferi oamenilor. În timp, generaţiile viitoare vor decide ce să reţină din toate lucrările propuse, întocmai cum a procedat şi poporul evreu de-a lungul mileniilor pentru constituirea Vechiului Testament şi a altor scrieri sacre.

Astfel părţi din *Cartea Lui Zamolxe* pot fi scoase şi înlocuite cu altele noi pe măsură ce imaginarul spiritual prinde contururi noi. Aspectul dinamic al *Cărţii Lui Zamolxe* îi asigură o lungă viabilitate în timp. Tot aşa s-a întâmplat şi în cazul religiei mozaice, care de-a lungul secolelor s-a dovedit flexibilă, acceptând sau eliminând părţi din scriptura ei.

- 15. Este Dumnezeu pe pământ, în cer sau pe amândouă tărâmurile?

- Dumnezeu, ca principiu al existenţei este transcendent, dar putem spune că are proiecţii atât în cer, adică în univers, cât şi pe pământ. În

manifestare Dumnezeu este una cu creaţia Sa care ia forme grosiere sau subtile, conştiinţa omului fiind o expresie rafinată a manifestării Lui Dumnezeu în om. Putem spune că unii oameni, prin conştiinţa înaltă a trezirii se află în proximitatea Lui Dumnezeu chiar dacă ei trăiesc în lumea materială.

O altă perspectivă din care poate fi privit Dumnezeu este cea de existenţă transcendentă şi imanentă. Putem spune că Dumnezeu se manifestă în amândouă aceste planuri existenţiale, omul situându-se într-o poziţie intermediară care-i permite să contemple transcendenţa şi manifestarea şi-n afara sa şi-năuntrul său.

- 16. Cum definim divinitatea supremă în neozamolxianism?

- Dumnezeu şi Domnazâna sunt divinităţile supreme aflate într-un parteneriat existenţial „masculin-feminin" ca surse inteligente ale creaţiei lumii materiale. Descriindu-I în câteva cuvinte, Dumnezeu şi Domnazâna sunt Conştiinţa privită din perspectiva masculină şi feminină. O atare experienţă este limitată în grade diferite de înţelegerea mentală umană. Dumnezeu şi Domnazâna nu sunt adevăruri abstracte şi intangibile, ci realităţi pe care le putem trăi printr-o percepţie mentală reală. Dumnezeu ca Zeul Tată şi Domnazâna ca Zeiţa Mamă formează o singură Conştiinţă. Ea ia forme specifice pentru noi oamenii, care suntem divizaţi în două genuri, masculin şi feminin. Avem în acest fel raportări diferite la Conştiinţa pe care o trăim ca o experienţă proprie imanentă, dar care în ultimă instanţă este doar una.

În realitatea transcendentă, Dumnezeu şi Domnazâna sunt una şi aceeaşi existenţă impersonală, androginul absolut. Ei s-au manifestat în lumea materiei, pe vremea geto-dacilor, ca Zeul Zamolxe şi Zâna Zânelor, care formau şi Ei o unitate. După plecarea Lor din lume Zeul Zamolxe şi Zâna Zânelor au devenit una cu Dumnezeu şi Domnazâna.

În prezent neozamolxienii urmează exemplele Zeului Zamolxe şi Zânei Zânelor pentru a se apropia de Dumnezeu şi Domnazâna. Aceasta se face cel mai adesea prin focul sacru dacic. În tradiţia populară Dumnezeu este numit şi Fărtat, iar alter-egoul Lui, ca parte negativă, Nefărtat (Vulcănescu, 1985, *passim*).

O definiţie dată din perspectiva omului de ştiinţă şi căutătorului spiritual Peter Russell (Ţurcanu, 2009b, p. 22) se găseşte în articolul *De la ştiinţă la Dumnezeu* în care Dumnezeu, Conştiinţa, este privită

ca fiind „o energie inteligentă, conştientă, creatoare, purtătoare de informaţie, vie, şi că tot ce există în univers este făcut din această energie" pe care „misticii o numesc lumină." „Conştiinţa este fundamentul Universului observabil, iar spaţiul, timpul şi materia izvorăsc din Conştiinţă" (*ibidem*) afirmă mai departe autorul.

- 17. Cum îi definim pe Zeul Zamolxe şi pe Zâna Zânelor?

- Când Dumnezeu şi Domnazâna au descins în materie printre geto-daci ei au luat forma Zeului Zamolxe şi a Zânei Zânelor ca paradigme ale vieţii umane. Astăzi, cei care merg pe Calea Lui Zamolxe, urmează pe Zeul Zamolxe şi Zâna Zânelor, ca exemple de înţelepciune şi frumuseţe a vieţii. În mod practic atât Zeul Zamolxe cât şi Zâna Zânelor au fost reprezentaţi de oameni în carne şi oase.

Perechea divină Zeul Zamolxe şi Zâna Zânelor (numită şi Sânziana sau Ileana Cosânzeana) este ancorată în macrorealitate reprezentând aspectele solar şi lunar care armonizându-se împreună creează desăvârşirea la nivelul uman. Cei care aspiră la beneficiile conectării, fie la Spiritul masculin al Zeului Zamolxe, fie la cel feminin al Zânei Zânelor, o fac cel mai bine prin intermediul Focului Lui Zamolxe, care are statut divin. Simpla privire a focul sacru dacic predispune la dobândirea calităţilor celor două zeităţi care din perspectiva proprie, masculină sau feminină, aduc împlinirile specifice. Zeităţile masculine şi beneficiile Spiritelor Lor sunt emanaţii din Spiritul Lui Zamolxe, iar cele feminine din Spiritul Zânei Zânelor.

De remarcat este şi faptul că acolo unde este prezent în spirit Zeul Zamolxe se află şi Zâna Zânelor. Ceea ce numim Focul Lui Zamolxe este practic Focul Lui Zamolxe şi al Zânei Zânelor. Dar pentru simplificare se foloseşte denumirea de Focul Lui Zamolxe. Zeul Zamolxe este încărcat cu Spiritul Lui Zamolxe care predispune la înţelepciune, iar Zâna Zânelor are Spiritul Zânei Zânelor care permite accesarea frumuseţii vieţii.

Invocarea Spiritelor Zeului Zamolxe şi al Zânei Zânelor poate fi făcută de perechile care se iubesc şi vor să atragă în spiritele lor personale pe cele ale perechii paradigmatice.

- 18. Care este componenţa panteonului neozamolxian?

- Găsindu-ne în zorii unui crez modern, panteonul neozamolxian se înfiripă din mers şi este în esenţă bazat pe spiritualitatea românească

contemporană. În vârful piramidei se află Dumnezeu şi Domnazâna, apoi vin Zeul Zamolxe şi Zâna Zânelor şi apoi zeii şi zânele. Există multe alte spirite care pot participa la mistica unei crez diversificat şi bogat în idei, inclusiv partea negativă a panteonului, acele reprezentări ale dezordinii pe care omul nu le doreşte pentru că-l fac să sufere. De remarcat este faptul că partea negativă nu are existență proprie, ci funcționează ca alter-egouri ale oricărei divinități, atunci când se manifestă ca reacție/ răspuns din perspectiva dezordinii. Divinitatea respectivă este „îmbunată" atunci când omul se manifestă cumva împotriva dezordinii şi în acest fel ordinea se restabileşte.

Cercetătorii în domeniul etnografiei şi folclorului românesc au identificat un panteon de tip legendar, mitic şi religios. El se bazează în esență pe credințele populare care astăzi sunt şlefuite pentru a li se da o imagine spirituală mai clară. Exemple similare în istorie au fost cele ale religiilor grecilor şi romanilor antici. Crezurile lor au pornit simplu de la zeitățile considerate prezente pe lângă casa omului sau cele care îi marcau cel mai mult în habitatul specific comunităților lor: munții, apele, etc. În timp au format un panteon viguros.

Personificările în spiritualitatea românească sunt de o mare bogăție imaginativă. Pe lângă Zeița Mamă care este Domnazâna/ Zâna Zânelor şi Zeul Tată sau Dumnezeu/ Zeul Zamolxe, mai sunt zânele şi zânele fecioare, zeițe şi zei atmosferici, meteorologici, cei ai fenomenelor naturii şi sentimentelor umane, etc. Existența acestor personificări conferă neozamolxianismului un caracter inițial dualistic politeist sau henoteism emanat din dualism, şi va putea fi identificat corect pe măsură ce se dezvoltă. Vulcănescu (1985, p. 109) identifică religia geto-dacilor ca fiind henoteism mitologic autentic, henoteism emanat din dualism, cu particularitatea că dualismul lor era format din cultul către zeii Zamolxe şi Gebeleizis. În cazul neozamolxianismului dualismul este cel dintre Dumnezeu şi Domnazâna (ca Dumnezeu universal Conştiință), proiecțiile lor distincte în lumea materiei fiind Zeul Zamolxe şi Zâna Zânelor. Parteneriatul masculin-feminin în neozamolxianism este astfel conturat cu claritate, fiind neantagonic.

În timp se va forma un panteon care va avea o continuă dinamică. De remarcat este şi faptul, caracteristic politeismului în general, că o divinitate poate fi mai importantă pentru unii decât pentru alții datorită rolului aparte pe care-l poate juca pentru individ şi comunitate. Cineva poate adopta un cult personal pentru o zână sau un zeu anume şi prin

aceasta se raportează individual la Dumnezeu/ Zeul Zamolxe sau Domnazâna/ Zâna Zânelor. Comunitățile de asemenea pot acorda mai multă importanță unei zeități anume care îi inspiră în habitatul propriu. Cei trăind pe lângă o pădure pot avea mai dezvoltat un cult al Zânei Pădurii, cei de la munte pentru sacrul munților, ş.a.m.d.

Având de-a face cu un politeism spiritual, nu se poate enunța niciodată un panteon neozamolxian definitiv. Ceea ce putem spune cu mare certitudine este că el va evolua treptat din cel al religiei populare şi cel dacic vechi. Panorama panteonului zilei este listată excelent pe saitul Societății Gebeleizis.

- *19. Cum poate fi explicat dualismul ordine-dezordine reprezentat în manifestarea zeităților?*

- În primul rând putem identifica dezordinea ca revers al ordinii, deci ea nu are existență proprie. Acest fapt generează implicații importante atunci când aplicăm conceptul în cazul zeităților. Putem spune astfel că nici partea negativă a zeităților nu este alcătuită din reprezentări aparte, ci din alter-egouri ale aceleiaşi zeități.

De exemplu Muma Mumelor nu este decât alter-egoul Zânei Zânelor manifestată din perspectiva dezordinii. Faptul că spiritele negative „pedepsesc" este ca răspuns al aflării omului în dezordine. „Pedeapsa" trebuie înțeleasă ca reacție naturală la acțiuni care ies din făgaşul ordinii şi devin cumva haotice. „Pedeapsa" nu este deci o acțiune deliberată a spiritului, ci un răspuns al lipsei ordinii. Dezordinea nu există în esență decât ca revers al ordinii.

- *20. Cum definim omul în accepțiune zamolxiană nouă?*

- Omul este prin originea sa sufletească o scânteie din Dumnezeu/ Domnazână aflată mereu într-o stare potențială de a se apropia de sursa creației sale. Omul conştient aspiră la o integralitate cu divinul înțelegând şi urmând corelația reciproc deterministică dintre trup, minte şi suflet, care practic indică legătura intrinsecă umanitate-divinitate. Aspectul era cunoscut încă de pe timpul geto-dacilor. Platon (1974, p. 183 citat de Muşat, 1980, p. 90) scriind despre această corelație arată că „după cum nu trebuie să încercăm a vindeca ochii fără a vindeca capul, ori capul fără a ține seama de trup, tot astfel nici trupul nu poate fi însănătoşit fără suflet". Interdependența dintre cele trei planuri umane este evidentă.

Omul este deci în devenire semizeu şi parte din Dumnezeu în sensul că, printr-o conştientizare a vieții proprii şi a mediilor/ planurilor lui existențiale, dobândeşte statut de cocreator pe diverse nivele sau trepte ale creației. Astfel că o emulare, ca personificare a unui principiu de zeiță, de exemplu, face ca persoana care dobândeşte nivelul avansat al acelei conştiințe să manifeste principiul creator al acelei zeițe. O Zână a Iubirii iubeşte, o Zână a Florilor emulează, cât o poate face nivelul uman, frumusețea florilor cu toate beneficiile care rezultă din interacția cu ea, etc. În mod similar se întâmplă cu toate zeitățile, fie ele masculine sau feminine.

Pe măsură ce zamolxianul sau zamolxiana dobândesc calități personale deosebite prin adorarea zeității alese, ei se apropie din ce în ce mai mult de a deveni omul integral şi prin aceasta de Zeul Zamolxe şi Zâna Zânelor, paradigme ale înțelepciunii şi frumuseții vieții. Omul integral este deci acela care şi-a echilibrat aspectele masculin şi feminin în persoana proprie şi a dobândit o poziție de apropiere de Spiritele Zeului Zamolxe şi al Zânei Zânelor. Prin ei, ca intermediari, omul integral dobândeşte proximitatea cu Dumnezeu şi Domnazână. Desigur că aceasta nu elimină interacțiunea dintre sexe, ci din contră relația de armonie între bărbat şi femeie, inclusiv cea sexuală, devine un mod de apropiere de integralitate cu divinul.

Omul în accepțiunea zamolxiană este un călător în viață către desăvârşirea de sine, de la trăirea grosieră a manifestărilor în lumea materiei la conştientizări din ce în ce mai rafinate, culminând cu cea a percepției realității ultime, adică a Lui Dumnezeu şi Domnazânei ca principii ale unității existențiale, adică Dumnezeul universal.

- 21. Ce practici neozamolxiene există?

- Practicile zamolxiene sunt de o mare varietate şi se află încă în stadiul de diversificare, servind metodologiei de optimizare a ființei umane. Există practici pentru corp, minte şi suflet şi felurite combinații ale acestor trei planuri existențiale. Importanța cea mai mare se acordă sufletului, apoi minții şi în cele din urmă corpului. Dar aceasta nu înseamnă că optimizarea porneşte sistematic cu metode vizând exclusiv fie sufletul, mintea sau corpul. Sistemul cel mai eficace este cel integral, prin urmare practicile sunt adoptate de aşa manieră ca progresul să fie vizibil concomitent în cele trei planuri.

Neozamolxianismul este în esență o religie de familie. Practicile de cult în casă nu au nevoie de preot zamolxian ci de cunoştinţele minime necesare felului cum trebuiesc aplicate.

Sărbătorile majore rămân neschimbate în esența lor originară. Un prim exemplu este sărbătoarea lui Zamolxe, Crăciunul la români, când se merge cu colinda, un obicei vechi rămas de la strămoşi. Paştele a existat ca sărbătoare a primăverii cu mult înainte de pătrunderea creştinismului în Dacia romană. Exprima bucuria apariției abundente a vegetației şi a căldurii după iarna rece. După echinocțiul de primăvară, din timpuri ancestrale se practica tăierea mieilor primăvara ca hrană, neavând nicio legătură cu o ofertă de sacrificiu, aşa cum se întâmplă în prezent în creştinismul ortodox.

Câteva cuvinte se pot spune despre semnificația crucii, un simbol răspândit la multe religii şi datând din străfundurile religiilor primare ale umanității. Crucea era prezentă atât la vechii egipteni cât şi la hinduşii vedici. În esență crucea semnifică soarele, situat în poziția ei centrală, brațele-i se doresc a fi razele. La geto-daci exista crucea lui Zamolxe ca simbol solar. Zamolxianismul modern menține paradigma crucii care redevine simbol uranian al bucuriei.

Tot în categoria practici neozamolxiene sunt prezente ritualurile de trecere şi inițiere, precum sunt naşterea, botezul, maturitatea, căsătoria şi moartea. Românul religios se va simți în elementul lui cultural-etnic şi etnografic. Templele zamolxiene vor reflecta o realitate a sufletului românesc nu o istorie a poporului evreu cum este zugravită pe pereții actualelor biserici creştine.

Pe lângă practicile arătate există cultul focului sacru, ca ritual esențial, ce face legătura omului cu divinul, deci cu lumea sacrului. De pildă de Craciun se împart colaci însoțiți de lumina dată de o lumânare. De Paşte se împart ouă tot cu o lumânare aprinsă. Iar la cruce, omul când se roagă aprinde o lumânare. Legătura cu lumina divină prin Focul Lui Zamolxe este esența neozamolxianismului şi modul principal de apropiere de Dumnezeu prin intermediul mijlocitorului Zamolxe. Prin urmare, atunci când se aprind lumânări implicit este invocată prezența Focului Lui Zamolxe şi a Spiritului Lui Zamolxe ca intermediar între om şi Dumnezeu. Focul sacru dacic este asociat cu accesul la spirit, în cazul de față cel al Lui Zamolxe, El fiind Mijlocitorul zamolxianului cu Dumnezeu care, ca principiu al existenței, este transcendental.

Cum se transformă un foc obişnuit într-un foc sacru? În primul rând focul sacru este aprins numai în lemne curate, nu provine din arderea gunoaielor şi stricăciunilor de orice fel. Foc sacru pot fi lumânarea, torța, focul mic şi rugul, acesta din urmă este epitomul, aspectul material cel mai înălțător al Focului Lui Zamolxe. Desigur că între lumânare şi rug pot fi o mare varietate de alte focuri de dimensiuni diferite, depinzând de ce îşi permite omul să aprindă. La prima vedere pare un foc obişnuit în sensul că pot exista multe astfel de focuri, dar sacralitatea lui se relevă doar atunci când omul se raportează la el cu o atitudine devoțională. Cei care asistă la focul sacru vor permite minții să conştientizeze raportul pe care omul îl creează cu divinitatea.

Prin expunerea ochiului la vederea focului lui Zamolxe se produce acel mare mister al apropierii omului de Dumnezeu. Ceva imposibil de explicat are loc, mintea parcă se află într-o stare magică de conexiune cu supranaturalul, ochiul ca oglindă a sufletului având acces la Dumnezeu prin intermediul Mântuitorului Zamolxe. Cât de profund poate focul sacru facilita această conexiune depinde de persoana care foloseşte aceste practici.

Focul zamolxian poate fi astfel folosit în toate ocaziile în care omul are nevoie de Dumnezeu. Fie că este vorba de o simplă lumânare sau de un foc mai mic sau mai mare, omul poate menține clar în minte ideea că prin focul sacru se găseşte în prezența Mântuitorului Zamolxe. Starea înălțătoare a spiritului facilitează legătura. În acest mod pot fi practicate rugăciuni de toate felurile. Cei care se găsesc într-o atitudine devoțională în prezența Focului Lui Zamolxe primesc inspirație asupra modului cum îşi pot rezolva problemele în viață. Rugăciunea zamolxiană, care este mai degrabă o invocație, urmăreşte în esența ei să inspire decât să atragă mila lui Dumnezeu pentru soluționarea problemelor personale ale celui care se roagă.

Omul religios, *homo religiosus*, aşa cum afirma Mircea Eliade, îşi propune să depăşească condiția captivului în materie. O atare stare mentală nu este dependentă de statutul social al cuiva sau de nivelul de educație atins: omul religios este cel care are o predispoziție către misterul existenței. Se spune chiar că această afinitate este dată de existența în creierul omului respectiv a „celulelor Lui Dumnezeu". Rămâne ca ştiința să elucideze aceasta. Esențial este faptul că omul religios îşi orientează existența după un referențial divin care poate fi cauzal, deterministic şi salvator în sensul de mântuire a sufletului.

Mântuirea trebuie înțeleasă ca stare de conştientizare mentală înaltă. Omul religios, astfel predispus, participă conştient la procesul de creație, fiind parte a creației divine. În popor există vorba: Dumnezeu este cu mine! Aceasta semnifică empiric că acel om se raportează conştient la existență în general şi la cea proprie în particular. Persoana astfel conştientă este mântuită prin exercitarea la nivelul uman a ceea ce face Dumnezeu la cel divin, adică este implicată într-un proces de creație.

- 22. Ce simboluri zamolxiene există?

- În afară de simbolistica veche geto-dacică, din care fac parte floarea vieții şi totemul cap de lup, în prezent asistăm la crearea unei simbolistici întemeiate pe realitatea zilei. S-a actualizat şi scrierea veche românească prin fonturile tip Zamolxis aflate gratis pe internet. În timp, simbologia neozamolxiană va marca nu numai scrierea, dar şi arta, arhitectura, muzica, etc.

Referitor la arta originară românească de factură neozamolxiană, de remarcat este portretul regelui Decebal sculptat în piatră la Cazane pe malul fluviului Dunărea. Construit pe cheltuiala istoricului român, deschizător de drumuri în dacism, Iosif Constantin Drăgan, Decebal din stâncă este un mare simbol pentru români şi anticipează o trezire la rădăcinile neamului românesc prin monumente de excepție. Statuia lui Burebista, ridicată la Orăştie la inițiativa istoricului româno-american Napoleon Săvescu, este de asemenea relevantă.

Românii au predilecție pentru lucrări ieşite din comun. Să nu fim suprinşi că în viitor portrete ale Lui Zamolxe, ale zeilor şi personalităților istorice de valoare ale neamului românesc vor fi construite în pietre de proporții gigantice care vor depăşi cu mult grandoarea sculpturilor montane din SUA şi pe cele ale Egiptului antic. Mult doritul templu al lui Avram Iancu poate fi portretul lui sculptat într-o stâncă din Munții Apuseni. Acolo oamenii se pot duce şi întâlni cu spiritul lui Avram Iancu, marele dacoromân.

- 23. Ce temple neozamolxiene există sau pot fi construite?

- Templele principale sunt cele naturale, fiind vârful munților. Din timpuri imemoriale românii şi strămoşii lor aveau obiceiul urcării rituale a munților pentru apropierea de zeul celest. Ajungerea în vârf echivala cu o renaştere, astfel că omul revenit la casa lui era reînnoit

ca urmare a periplului lui montan. Obiceiul se menține încă în zonele rurale, dar tot mai mulți oameni din oraşe înțeleg rostul acestei tradiții ancestrale. Vârfurile sau colinele de la Sfinx, Omul, Ceahlău, Apuseni sunt binecunoscute ca locuri de pelerinaj.

Pe de altă parte se dezvoltă aşezăminte sacerdotale neodacice. Varietatea de temple este practic nelimitată, ele fiind mai ales construcții descoperite. Templele au rolul de a trezi conştiința umană, astfel că zamolxianul modern îşi alege singur căile pe care vrea să pornească pentru a-şi amplifica starea de a exista conştient. Aceste considerente fac ca tot ce este omenesc să poată dobândi sacralitate atunci când exprimă armonie.

În sfera obişnuitului lăcaşele de cult zamolxian exprimă legătura de intermediere între om şi Dumnezeu, Creatorul a tot ce există. Zânele şi zeii prezenți în lăcaşele de cult zamolxian exprimă principalele aspecte ale raportului om-Dumnezeu. Câteva nume de zâne populare sunt Zâna Apelor, Zâna Izvoarelor, Zâna Dragostei, Zâna Zorilor, Zâna Pădurii, Zâna Lunii, Zâna Florilor şi Zâna Iubirii. În categoria zeilor sunt Zeul Marele Lup Alb, Zeul Dragobete, Zeul Înțelepciunii, Zeul Curcubeu.

De remarcat este şi faptul că un aspect din natură sau o anume calitate personificată pot fi privite atât din perspectiva masculină cât şi din cea feminină. Astfel pot fi considerate zeități precum sunt Zeul Înțelepciunii cât şi Zâna Înțelepciunii. Nu există limite ale perspectivelor masculine şi feminine în personificările ce se doresc. Dar paragonul zeităților paradigmatice este perechea Zeul Zamolxe şi Zâna Zânelor.

Pe de altă parte pot fi temple care sunt dedicate unui anumit om remarcabil căruia nu i se atribuie titulatură de zeu sau zână. În această categorie poate intra şi mult aşteptatul Templu al lui Avram Iancu în munții Apuseni. Spiritualitatea zamolxiană nu este închistată în dogme ci deschisă înțelepciunii universale.

- 24. Pot exista temple neozamolxiene în categoria neobişnuitului?

- Să nu fim surprinşi că vor apare şi temple ale falusului, vulvei şi sânului de femeie, ele reprezentând principiile lor de funcționare în ființa umană. Departe de a fi ruşinos să ne raportăm la sacralitatea falusului, vulvei şi sânului femeii, templele închinate lor aduc în planul conştiinței valențele iubirii dintre oameni şi reproducerea

speciei umane. Astfel de practici au existat şi există în crezurile primare ale omenirii, ele având rolul de echilibre a minții umane prin inspirația pe care o dau celor care se conectează la principiile aflate în spatele organelor sexuale respective.

De pe Valea Obârşiei se poate vedea sus spre Vârful Omu un mamelon care nu scapă privirii turiştilor. Faptul că se ştie despre această reprezentare naturală a unui sân de femeie arată că omul are tendința naturală de a venera şi sacraliza acest aspect. În timp, pe măsura dezvoltării spiritualității zamolxiene, acest loc poate deveni un Templul natural al Sânului.

- 25. Ce este focul sacru dacic, numit şi Focul Lui Zamolxe?

- În neozamolxianism Focul Lui Zamolxe are statut sacru deoarece Îl reprezintă pe Zamolxe. Focul Lui Zamolxe este în esență mijlocul prin care se accesează Spiritul Lui Zamolxe care se face prezent în omul care priveşte Focul Lui Zamolxe. În acelaşi timp trebuie înțeles faptul că în Focul Lui Zamolxe se găsesc spiritele tuturor zânelor şi zeilor.

Faptul că prin Focul Lui Zamolxe ne aflăm în planul spiritual are consecințe şi în celelalte domenii existențiale ale omului – mental şi fizic. Baza importanței corelării lor se află în mărturiile istorice despre doctorii geto-daci care practicau o medicină integrată celor trei planuri: spiritual, mental şi fizic. O astfel de învățătură se poate aplica la vindecarea multiplelor boli. Prin Focul Lui Zamolxe practicantul zamolxian poate începe un proces de vindecare personală, începând cu cea a sufletului. Aici elementul de sacralitate capătă raționalitate de expunere, şi nu se situează în fantezia vindecărilor miraculoase neexplicabile. Focul Lui Zamolxe este un principal mijloc de vindecare al sufletului. Pentru altfel de vindecări omul să se adreseze persoanelor specializate adică medici, psihologi, etc.

- 26. Ce paşi s-au făcut pentru constituirea unui cler zamolxian modern, clerul deceneu?

- Patriarhatul creştin ortodox a reuşit în timp să elimine prin absorbție sacerdoțiul masculin zamolxian. Cercetările în domeniul eradicării religiei zamolxiene vechi indică faptul că partea sacerdotală masculină, cea uraniană, a fost prima asimilată sau distrusă, dar cea chtonică/ htonică feminină a rezistat în timp (Vulcănescu, 1985). Structura chtonică feminină a rezistat mai ales la sate. Apariția zânelor

moderne ca sacerdoţi feminini - preotese decenee - permite refacerea părţii sacerdotale uraniene masculine, reprezentată astăzi de preoţii decenei. În prezent există printre români atât preoţi decenei cât şi preotese decenee numite zâne. Deci zânele moderne ar fi o primă sursă de reconstituire a clerului neozamolxian.

O a doua sursă o reprezintă preoţii ortodocşi. Ei la hirotonisire jură şi pe tradiţia strămoşească. Fenomenul este de înţeles deoarece clerul zamolxian vechi a fost pe parcurs absorbit în cel creştin astfel că în prezent un preot ortodox este în acelaşi timp şi un preot zamolxian, un deceneu. Ne găsim încă în fazele preliminare de structurare a neozamolxianismului, dar în viitor este iminent faptul că vor fi unii dintre preoţii ortodocşi care se vor declara preoţi neozamolxieni. În prezent principalul impediment îl constituie inexistenţa unui cod de legi neozamolxian, a CĂRŢII LUI ZAMOLXE, o veritabilă scriptură a neozamolxianismului. Cu timpul această lipsă se va rezolva.

- 27. Cum se practică neozamolxianismul de către individ şi familie?

- Datorită lipsei momentane a unor instituţii specifice, condiţiile actuale determină ca individul şi familia să fie elementele de bază care participă cel mai mult la renaşterea zamolxiană. Zamolxianul modern este persoana care a adoptat Focul Lui Zamolxe în practica individuală şi de familie. Tot în familie se pot citi copiilor poveşti cu zâne şi altele care mângâie sufletul. Casa în care se află zamolxieni este plină de veselie, flori, culori, întreaga atmosferă este îmbietoare.

Fotografii cu portretul Lui Zamolxe sau al altor înţelepţi ai neamului românesc pot fi puse la vedere. Din când în când, în funcţie de condiţiile existente, familia zamolxiană aprinde câte un foc sacru la care se pot invita şi prietenii. Sacerdoţii decenei ai zilei cunosc deja felul în care se poate conduce o căsătorie dacică sau un botez dacic. Familiile zamolxiene au fiecare câte un sacerdot, femeie sau bărbat, care menţine vie credinţa străbună. Copiii sunt crescuţi într-o atmosferă de dragoste de neam şi lege străbună.

- 28. Ce reprezintă sacerdotul neozamolxian al familiei?

- Sacerdotul familiei este persoana, de gen feminin sau masculin, care are rolul de a veghea ca familia să păstreze vie credinţa în Zamolxe, Zâna Zânelor şi în tradiţiile strămoşeşti. Se îngrijeşte de asemenea de

atmosfera zamolxiană a familiei, luând măsuri ca să fie în armonie în interior şi în exterior cu lumea, organizează activităţi spirituale, etc.

O îndatorire importantă a sacerdotului neozamolxian este să adune familia să privească Focul Lui Zamolxe, de obicei sub forma unor lumânări, dar poate fi de orice altă natură precum torţa, focul mic sau rugul. Este o atmosferă de sacralitate căci participanţii se găsesc în prezenţa zeilor. Cu această ocazie se fac invocaţii către Zeul Zamolxe, Zâna Zânelor şi alte zeităţi, fiecare îşi proiectează conştient intenţiile către lume. Sacerdotul neozamolxian ia măsuri ca întâlnirile să se desfăşoare în condiţii bune, el fiind un moderator al evenimentului nicidecum un intermediar între om şi Dumnezeu.

- 29. Care este distincţia netă între preotul deceneu şi preoteasa decenee?

- În primul rând trebuie spus că atât preotul deceneu cât şi preoteasa decenee sunt sacerdoţi zamolxieni. Preotul deceneu este de gen masculin şi poate să participe la ritualuri şi ceremonii potrivite elementului masculin. El prezidă la templele zeilor precum sunt cel al Zeului Marele Lup Alb, protectorul neamului românesc, al Zeului Curcubeu, la temple ale Zeului Zamolxe sau unuia închinat lui Deceneu, etc. Distincţia netă între preotul deceneu şi preoteasa decenee este că preotul deceneu emulează în felul lui propriu pe Zeul Zamolxe, pe când preoteasa decenee pe Zâna Zânelor. Astfel că ei pot avea roluri deosebite, dar şi unele complementare.

Sacerdoţii zamolxieni sunt acele persoane care posedă un fel de înţelepciune din perspectiva proprie. Un exemplu este cel al ritualului de trecere a unei fetiţe de la copilărie la pubertate, oficiat cel mai bine de către o preoteasă decenee care cunoaşte emoţiile prin care trece fetiţa la această vârstă şi poate da sfaturile înţelepte cele mai potrivite, alături de puterea pe care i-o induce, de a păşi cu bine acest prag.

Trecerea unui tânăr de la adolescenţă la maturitate, este tot un eveniment care poate fi condus ritual de un preot deceneu. Pe lângă îndrumările bărbăteşti pe care le primeşte, cu această ocazie tânărul poate primi în dar ocazia de a trăi o experienţă sexuală cu o femeie iniţiată în aceste taine şi-i poate oferi ajutor, fie benevol sau plătită. Trecerea la maturitate a tânărului este astfel însoţită de o învăţătură practică ce-i va folosi întreaga viaţă. În prezent, existenţa profană în care societatea îi predispune pe tinerii ajunşi la maturitate, îi determină

să experimenteze cu impulsul sexual influenţaţi de droguri şi alcool în împrejurări ca partiuri cu oameni care se îmbată, discoteci sau locuri care predispun la violuri. Crearea unui cadru inteligent ca tinerii să înveţe ce înseamnă sexualitatea umană elimină carenţele actuale în care tânărul este alienat de adevăr şi purtat la voia întâmplării din care învaţă prin experienţă negativă.

- 30. Ce a reprezentat preoteasa decenee în istorie de la descompunerea zamolxianismului vechi încoace?

- Preotesele decenee în genul şamanic au continuat să existe în arealul carpatin din zorii omenirii. Ele fac parte din structura chtonică lunară feminină care spiritual este cea mai rezistentă în timp. Când o anumită religie se instituie triumfător într-o societate umană atunci structura uraniană, adică cea solară masculină, este distrusă sistematic.

Aşa s-a întâmplat şi în cazul iudeo-creştinismului pătruns în Dacia romană şi alte teritorii din arealul carpato-danubiano-balcanic când clerul zamolxian a fost absorbit în cel creştin. Dar structura chtonică rezistă în timp, conservând astfel tradiţii milenare. În cazul românilor obiceiurile populare au fost mai mult păstrate de către femei ca preoţime chtonică nerecunoscută dar vie prin descântece, invocaţii, dezlegări şi multe alte practici legate de sfera de mister a magicului.

Este şi firesc ca astăzi, având încă viguroasă latura chtonică lunară a imaginarului religios zamolxian, preoţimea uraniană solară, adică cea masculină, să se reconstituie cu ajutorul celei feminine chtonice. Preotesele decenee sunt astăzi prezente printre români.

- 31. Ce reprezintă ascetul sau sihastrul zamolxian?

- Ascetismul era o caracteristică religioasă din vremea geto-dacilor. Zamolxe Însuşi era ascet, aşa cum mărturisesc istoricii antici. Pe măsură ce creştinismul ortodox se reformează, transformându-se în neozamolxianism, se va crea şi portretul sihastrului zamolxian modern diferenţiat net de cel creştin ortodox.

- 32. Cum se încadrează clerul zamolxian modern în contextul social?

- Clerul neozamolxian nu este parte a unei instituţii care patronează credinţa ci el serveşte societatea în măsura în care este solicitat. Astfel sunt diferitele categorii de sacerdoţi. Asceţii sunt înţelepţii care nu se preocupă prea mult de lume decât pentru a supravieţui fizic, căci duc o

viață de mare simplitate. Preoții şi preotesele servesc omul zilei prin capacitatea lor de cunoscători ai ritualurilor şi îngrijitori de vetre, altare, temple şi sanctuare. Sacerdoții casei menţin treaz interesul membrilor familiei pentru Dumnezeu şi Domnazâna. Serviciile pe care le fac sacerdoții pot fi remunerate, în acest fel acoperind cheltuielile de întreținere a templelor şi efortul făcut de ei. Unii dintre sacerdoți pot fi profesionişti, alții amatori şi alții ocazionali.

O caracteristică se distinge cu claritate: clerul zamolxian modern nu trebuie să devină exploatator. Şi prin aceasta el serveşte societatea, ci nu este servit de societate pe considerentul ideii că este împuternicit de cineva de sus. De remarcat este nivelul educațional al sacerdoților zamolxieni care se instruiesc inclusiv în ştiințe ca filosofie, fizică cuantică, spiritualitate economică, etc. Sunt aspecte de perspectivă care se vor zugrăvi în înțelepciunea practicilor neozamolxiene.

- 33. Cum sunt făcute rugăciunile şi invocațiile zamolxiene? Ce rol are rugăciunea sau invocația în spiritualitatea zamolxiană?

- Nu există rugăciuni zamolxiene în sensul dat de creştinism acestei practici. Există în schimb invocații sau binecuvântări zamolxiene care, deşi se poate spune că se aseamănă cu rugăciunile în general, fac raportarea omului la puterea invocată ca să fie mult diferită de cea a rugăciunii creştine.

Rugăciunea creştină este o formă primitivă de relaționare cu Dumnezeu care, ca principiu al existenței, nu se poate preocupa să audă doleanțele oamenilor. Imaginarul religios al omului care-l roagă pe Dumnezeu să-i mărească salariul sau să-şi găsească o oaie pierdută este prea simplist ca să i se poată acorda vreo valoare. În schimb experiența de conştientizare atunci când ne aflăm în prezența lui Dumnezeu, fie prin focul sacru dacic, Focul Lui Zamolxe, fie prin ceva frumos şi armonios, precum sunt florile, apele curate, sărutul între iubiți, amorul pasional, etc., aceste stări sunt invocații vii făcute lui Dumnezeu şi purtate către El de puterea actului conştient.

Cuvintele se folosesc doar ca să se poată transmite mesajul, dar în esență invocațiile şi binecuvântările sunt de natură subtilă căci interiorizarea lor este mărturie a valorii pe care o transmit. Atunci când primim o binecuvântare, de la o zână de pildă, mesajul respectiv este preluat de „celulele Lui Dumnezeu" din creierul omului şi informația devine realitate în viața celui binecuvântat. Principiul

realității cuantice susține aceste idei – conştiința poate crea realitatea materială. Deci invocația şi binecuvântarea au roluri importante în spiritualitatea zamolxiană, ele fiind forme verbale de proiectare a intențiilor. Este esențial ca ele să fie susținute de gândire şi faptă.

- 34. Ce inițieri zamolxiene există şi cum se fac ele?

- Imaginarul spiritual al inițierilor zamolxiene este în curs de constituire. Se poate spune că vor fi de o mare varietate în limita a două mari categorii, inițieri de salvare şi inițieri de mister; unele pot îndeplini şi rol dublu deoarece zamolxianismul este o spiritualitate cu rol dublu: de salvare şi de mister. Inițierile urmăresc un grad înalt de conştientizare a existenței şi pot fi făcute doar de persoane inițiate care au acest nivel.

Enumerări şi descrieri ale inițierilor zamolxiene sunt în prezent premature. Cadrul social în care se constituie neozamolxianismul este mult diferit de cel al zamolxianismului antic.

- 35. Ce se poate spune despre căsătoria zamolxiană?

- Psihologia, ca ştiință modernă constituită în ultimii 100 de ani, a ajuns la concluzia că unii oameni sunt prin înclinație monogami, poligami sau poliandri. Umanitatea în general acceptă poligamia sau poliandria serie, adică persoanele care divorțează, sau din diferite alte motive nu mai au un partener, se pot recăsători sau conviețui cu o altă persoană. Unele societăți sunt de acord cu poligamia, o formă de căsătorie în care un bărbat este căsătorit în acelaşi timp cu mai multe femei. Altele acceptă poliandria, cazul când o femeie este căsătorită cu mai mulți bărbați. Aceste forme de organizare a familiei demonstrează faptul că omul prin natura sa poate fi atât monogam, poligam cât şi poliandru. Realitatea zilei în lume arată cum aceste adevăruri au fost adoptate specific de anumite societăți.

În timp se va dezvolta ideea libertății formei de căsătorie pentru toți. Este şi firesc să ținem seama de concluziile cercetărilor ştiințifice în psihologie relevând că omul poate fi atât o ființă monogamă, cât şi poligamă sau poliandră. Şi aceste constatări trebuie să se reflecte şi în realitatea legăturilor de căsătorie. Societățile conservatoare nu pot continua la nesfârşit ipocrizia relațiilor ascunse; oamenii aflați sub presiunea convenienței sociale, sunt nevoiți să ascundă realitatea şi adevărata lor natură umană. Aceste situații conduc la suferință, drame,

tragedii, sinucideri şi omoruri din dragoste, deoarece oamenii sunt forțați să-şi mascheze iubirea pentru că societatea îi obligă să fie monogami.

În revista Formula AS, nr. 891, 30 oct. - 6 nov. 2009, la pagina 20, se află o povestea de dragoste cu titlul *Iubire interzisă*. Este cazul unei femei care iubea din suflet şi pe fratele soțului ei. Drama mărturisită de ea se încheie cu cuvintele „Numai sufletul meu moare încet-încet." O astfel de autodistrugere din dragoste nu ar trebui să aibă loc. Cadrul social trebuie să permită onorabilitatea acestor trăiri în iubire.

În această privință zamolxianismul modern intenționează să refacă forma naturală a căsătoriei ținând cont de natura umană a relației bărbat-femeie. Astfel, cei care sunt prin înclinație monogami intră în relații de familie monogamă, bărbații poligami în familii poligame iar femeile poliandre în familii poliandre. Ideile par revoluționare la acest timp istoric mai cu seamă pentru mediile religioase care urmează o dogmă a constituirii familiei. Dar timpul va valida accesul tuturor la toate formele de căsătorie, astfel că raționalitatea îşi va spune cuvântul şi în acest domeniu mult disputat.

În acest context cazul menționat mai sus cu referire la femeia care iubea pe fratele soțului ei s-ar fi rezolvat foarte uşor prin a se căsători şi cu el. La hinduşii din Nepal astfel de situații sunt frecvente – frații pot avea aceeaşi soție.

În timp se va crea şi cadrul social-juridic de funcționare a căsătoriilor multiple, policăsătoriile. Ele există în mod practic pentru persoane în relațiile *de facto*. Astfel de situații nu sunt deloc experimente ci au o lungă istorie în umanitate. Astăzi lucrurile pot fi mai simple decât în trecut. Analizele de paternitate permit copiilor rezultați din relațiile multiple să fie recunoscuți de părinții lor genetici. În prezent căsătoria cu acte este mai mult un contract de afaceri decât o legătură a inimii. Cadrul social permite oricui să constituie căsătorii multiple atâta timp cât nu se încheie căsătorii cu acte şi să apară astfel „vina" de bigamie, poligamie, poliandrie. Practic oricine poate trăi relații discrete de poligamie sau poliandrie până când societatea va înceta să-i hăituiască pe cei care nu sunt monogami.

Un astfel de mod de a aborda relația de iubire bărbat-femeie face parte din ideea generală a libertăților individuale. Tot mai mulți îşi dau seama ce înseamnă calvarul divorțului care practic înseamnă desfacerea acelui contract de căsătorie pe care oamenii îl făcuseră

forțați de convenienţele sociale. Cei naivi credeau că acel contract reprezenta garanția socială a dragostei, dar se înşelaseră. Oamenii care au trecut prin şocul divorțului pot rămâne traumatizați întreaga viață.

- 36. Cum pot avea loc căsătoriile poligamă şi poliandră de factură neozamolxiană? Ce reguli se aplică acestor căsătorii multiple ca polirelații?

- În primul rând trebuie ştiut că aceste căsătorii nu au nevoie de formalitatea contractului de căsătorie. Instituția căsătoriei cu acte, deşi perimată, se poate menține şi în viitor dar căsătoria neozamolxiană are loc în prezența focului sacru dacic. Bărbatul poligam se căsătoreşte cu fiecare femeie în parte cel mai probabil la intervale de timp (depinzând de acordul partenerilor şi a asociaților lor), dar poate avea loc chiar şi în aceeaşi ceremonie. Relația dintre bărbat şi fiecare soție este individuală astfel că o eventuală despărțire se aplică doar cuplului în cauză. În cazul femeii poliandre ea se căsătoreşte cu fiecare bărbat în parte. Relația dintre femeie şi fiecare soț este personală. Ştiindu-se că bărbații împart mai greu partenera cu un alt bărbat, la o înțelegere de convieţuire într-o căsnicie poliandră se ajunge când există relații de rudenie sau amiciție între bărbați, ei sunt de obicei frați, rude apropiate sau prieteni foarte buni. Sistemul funcționează şi astăzi în Nepal.

Privitor la reguli, nu există limite ale mărimii unei familii multiple, acea familie bazată pe polirelații, astfel că oamenii pot forma familii cum îşi doresc. Componenții lor au fiecare bunuri în proprietate personală, dar şi în comun. Proximitatea în viață face ca traiul în comun să aibă obiecte în comun necesare vieţuirii în grup. Fiecare pereche a unei căsătorii multiple are statut juridic aparte, adică se raportează în fața legii la partenerul sau partenera cu care este căsătorit sau căsătorită. Deocamdată nu există cadrul juridic care să susțină legalitatea acestor căsătorii, dar în timp se va produce. Forma, care permite astăzi existența acestor relații, este cadrul familial *de facto*. Societățile occidentale mai evoluate au deja experiență în acest sens.

- 37. Cum sunt evaluate mântuirea şi misterul în zamolxianismul modern?

- În zamolxianismul modern există dihotomia mântuire-mister, tot aşa cum era şi pe timpul geto-dacilor. Mântuirea, adică salvarea prin înțelepciune, constă în capacitatea omului de a trăi momente înalte de

conştientizare existențială. Ele sunt mult mai ample în profunzime şi timp decât o simplă stare de trezire pe care oamenii o pot avea timp de câteva secunde. Ne situăm astfel în conceptul mult vehiculat de trezire spirituală, de ceea ce orientalii numesc *nirvana*, *samadhi*, *moksha*, etc.

Pe de altă parte misterul în spiritualitatea zamolxiană constă într-o imagistică a sacrului. El poate lua formele unor căi anume de căutare a optimizării considerând diferite perspective precum sunt generozitate-cunoaştere, sexualitate-stăpânire, curaj-pace, iubire-înțelegere şi respect-adevăr. Aceste domenii pot genera ritualuri inițiatice care introduc pe doritori în obținerea acestor cunoştințe de înțelepciune. Misterul poate fi astfel împărtăşit prin felurite inițieri.

Misterul cunoaşterii de pildă este căutat de oamenii de ştiință şi alte persoane înclinate către latura de acumulare a cunoştințelor. Misterul stăpânirii sau ascezei este împărtăşit anahoreților zamolxieni şi celor care au înclinații spre viața retrasă sau cea de mare simplitate. Misterul curajului este conferit militarilor de carieră, exploratorilor şi altor cutezători. Misterul căii iubirii este urmat de cei care au o astfel de înclinație relevând căi către înțelegerea de natură emotivă. Misterul adevărului ia calea justițiară fiind apanajul relațiilor sociale de respect şi bază pentru dreptatea socială.

În aceste cinci căi ale misterului, în spiritualitatea zamolxiană intră multe alte practici de rafinament spiritual.

- 38. Poate un credincios neozamolxian să practice şi alte sisteme de optimizare fizică şi mentală precum sunt yoga sau zen de pildă?

- Neozamolxianismul este o spiritualitate vizionară care permite în timp îmbogățirea cu idei şi practici care s-au dovedit valoroase pentru om. Persoanele care găsesc beneficii în feluritele tehnici de optimizare le pot urma fără restricție. Mai mult chiar, zamolxianul modern face cunoscut şi altora faptul că practicile proprii dau rezultate pozitive, ajutorul oferit concordând astfel cu paradigma zamolxiană de evoluție continuă.

- 39. Ce se poate spune despre un cod de legi zamolxiene care se aplica pe timpul geto-dacilor?

- S-au făcut tot felul de speculații pe această temă, dar până în prezent nu s-a găsit nimic scris. Suntem mai degrabă înclinați să credem că legile zamolxiene au avut un caracter oral. Pythagoras, principalul

învățător al lui Zamolxe, era un aderent al păstrării tradiției vii în locul celei scrise. Dar lipsa legilor scrise nu constituie astăzi un handicap pentru zamolxianismul modern deoarece acesta este constituit din tradiția vie existentă acum şi aici în arealul carpato-danubiano-balcanic. Astăzi această tradiție poate fi documentată în scris, şi este important să se facă aceasta ca şi în cazul altor crezuri moderne, care au scrieri sacre. Dar în ultimă instanță ceea ce contează este de a trăi pe viu neozamolxianismul, la fel cum făceau strămoşii geto-daci cu zamolxianismul lor.

- *40. Se poate oare transforma ortodoxia în spiritualitate zamolxiană?*
- Ortodoxia are o rădăcină zamolxiană şi în timp se poate transforma în neozamolxianism. Un astfel de proces de reformare, care va lua timp, este viabil. Renaşterea zamolxiană nu înseamnă o desprindere forțată din ortodoxie ci mai degrabă este un proces de schimbare din interior prin reconsiderarea valorii autohtone româneşti şi o renunțare la importurile iudeo-creştine. Fenomenul nu este nou, în istoria religioasă au mai existat astfel de cazuri. Cu timpul neamul românesc va înțelege valorile păstrate în ortodoxie şi le va folosi pentru a face paşi înainte pe calea identității spirituale proprii care înseamnă tradiție strămoşească.

- *41. Ce se crede în neozamolxianism despre destin şi fatalism?*
- Zamolxianismul modern nu crede în destinul inefabil, în baterea în cuie a vieții cuiva şi în fatalism. Acestea sunt idei aparținând religiilor primitive. În realitate viața omului este supusă unui process continuu de transformare care se produce în funcție de starea de trezire a acelei persoane. Deci **conştientizarea existenței proprii**, ci nu destinul orb, joacă un rol esențial.

- *42. Cum se raportează spiritualitatea zamolxiană la balada Miorița şi balada Meşterului Manole?*
- Aparent s-ar crede că cele două balade exprimă sufletul românului, dar lucrurile nu stau chiar aşa. Balada Miorița are natură fatalistă fiind mai mult de factură iudeo-creştină decât zamolxiană. Ciobănaşul este resemnat în fața morții tot ca şi Iisus. Presupunem că la origine ciobănaşul s-a opus răului, dar cu timpul jertfa cristică a marcat balada şi a transformat-o în paragon al resemnării care se reflectă încă şi

astăzi în psihologia românului. Pe de altă parte balada Meşterului Manole doreşte să portretizeze jertfa creatoare (Mircea Eliade, 1943) care nu este decât un cult al morţii violente.

Ambele balade, zugrăvind o omucidere, nu exprimă în niciun fel sufletul zamolxian al românului, ci mai degrabă parazitarea lui de către iudeo-creştinismul jertfei. Moartea eroului, a cuiva ce-ţi este mai drag, pentru a pune bază de temelie solidă, este evident absurdă. Spiritualitatea zamolxiană nu cultivă astfel de aberaţii, ci caută să elimine răul în loc de a distruge binele oferit ca jertfă pentru o viitoare intervenţie divină recompensatorie gen iudeo-cristică. Eliade (1943) face şi el eroarea să considere că moartea rituală are valoare creatoare şi că ar putea fi un mit central al spiritualităţii neamului românesc (un excelent studiu critic a fost făcut de Andrei Oişteanu, 2004).

- 43. Ce rol poate avea revelaţia în neozamolxianism?

- În primul rând trebuie spus că revelaţia joacă un rol important în religiile lumii. Ea este un element de mistică pură şi prin aceasta face ca să nu poată fi neglijată. Neozamolxianismul este un crez de mântuire şi mister precum şi zamolxianismul vechi care accepta revelaţia. Realitatea zilei este că ne găsim într-un stadiu preliminar al spiritualităţii zamolxiene şi nu se pot spune prea multe cu privire la ceea ce a fost revelat până în prezent. Dar rămânem receptivi la mesajele privite ca trimise din Lumea Conştiinţei şi Luminii.

O primă interpretare a unei afirmaţii considerate revelatorie este cea asupra spuselor părintelui Arsenie Boca, precum că „Va lua ţara foc din Prislop!”. Semnificaţia acestor vorbe a mai fost discutată de mine cu ocazia unor interviuri date anul trecut. Repet răspunsul cam cu aceleaşi cuvinte.

Aparent s-ar crede că este vorba de o renaştere naţională sub stindardul crucii creştinismului ortodox. Dar afirmaţia părintelui Boca are o semnificaţie pe care puţini o înţeleg. Nu este vorba că se va produce o explozie de credinţă creştin-ortodoxă, ci de faptul că acel foc, despre care vorbeşte părintele, este al înnoirii religiei zamolxiene, care după cum ştim din vechime, se bazează pe cultul focului. Ţara se va trezi prin focul sacru al religiei zamolxiene, Rugul lui Zamolxe, care „o va cuprinde“. Ca dovadă sunt chiar faptele ce se petrec pe arena credinţei la români de la moartea părintelui Boca, întâmplată cu puţin timp înainte de Revoluţia din 1989. Nu sunt deloc semne că ţara

„ar lua foc“ din perspectiva creştinismului, ci mai degrabă din cea a credinţei vechi a românilor, zamolxianismul. Există o explozie ideatică şi un interes crescând şi constant în această direcţie. Se scriu cărţi, au loc întâlniri cu tema istoriei geto-dacilor, profesorii predau cu sârg elevilor istoria neamului românesc. Omul spiritual cât şi cel de rând cheamă naţiunea la reînvierea credinţelor geto-dacilor. Au loc festivaluri de glorificare a strămoşilor daci, ca de exemplu cel de la Cricău, Alba. S-au făcut descoperiri arheologice remarcabile.

Deşi părintele Boca nu s-a declarat niciodată deceneu sau zamolxian, el este un premergător. Iar dacă ţara trebuie cumva să „ia foc“ din Proslop, conform spuselor părintelui Boca, rămâne să se confirme în viitor dacă afirmaţia lui vizionară se referă la creştinismul ortodox sau la zamolxianism. Eu susţin că spusele părintelui vizează focul zamolxian, Rugul lui Zamolxe, care actualmente este practicat în ţară, care în acest fel „va lua foc“. Astfel că avem o primă revelaţie în neozamolxianism dată de un personaj de excepţie din ortodoxie. Şi să nu uităm că ortodoxia este un sincretism dintre zamolxianism şi creştinism. Datorită acestui fapt putem spune că părintele Boca a vorbit cu glasul zamolxianului nu cu cel al creştinului.

- 44. Cum se raportează spiritualitatea zamolxiană la elementul supranatural religios? Există minuni, vindecări miraculoase şi fapte de acest gen?

- Spiritualitatea zamolxiană nu promovează şi nu susţine astfel de idei care sunt în contradicţie cu legile naturii. Aceste „minuni” sunt caracteristice religiilor primitive care şi-au făcut o afacere din exploatarea credulităţii oamenilor. Poveştile iudeo-creştine despre mersul pe apă, pe norii cerului sau vindecarea prin atingere şi învierea din morţi a oamenilor sunt pentru minţi cu caracteristici infantile.

Pe aceste coordonate, faptele, întâmplate în mod „miraculos” în mintea unor oameni, pot fi explicate prin prizma puterii conştiinţei asupra materiei, mai exact prin capacitatea minţii de a influenţa materia prin producere, schimbare, transformare, etc. Posibilele „miracole” descrise în felurite religii capătă explicaţii noi, dar aceasta nu înseamnă că ele validază metodele acelor crezuri, ci mai degrabă explică ceea ce nu era înţeles de către acele religii care numeau miracol un fenomen întâmplat ca rezultat al manifestării puterii

conştiinţei. Ne situăm deci într-o realitate susținută de ştiință, cu precădere fizica cuantică.

- 45. Există oare noțiunea de păcat în noul zamolxianism?

- Noțiunea de păcat este primitivă. Serveşte limitărilor iudeo-creştinismului, faptul că omul face tot felul de erori numite păcate pe care le trimite pachet în cer ca să fie iertate. Aceste aberații profanează statutul celui care a murit pe cruce, care este privit ca un colecționar, acolo în cer, al erorilor omeneşti numite păcate.

În spiritualitatea zamolxiană noțiunea de păcat este nonexistentă, dar există ideea greşelii umane înfăptuite ca rezultat al lipsei de înțelepciune, ca urmare a persistării în ignoranță. O astfel de eroare trebuie reparată de omul care a făcut-o, nu să se creadă că va fi iertată de un colecționar, al erorilor personale umane, care se află undeva în cer. Raționalismul trebuie să-şi spună cuvântul şi aici. Ideea discutării păcatului se situează într-o panoramă mai extinsă, cea a dualismului bine-rău, în care binele este ordine, iar răul dezordine.

- 46. Cum este zugrăvit dualismul bine-rău în neozamolxianism?

- Răul nu are natură proprie, întocmai ca şi întunericul în relație cu lumina. Întunericul este lipsa luminii. Aşa cum întunericul este dispersat prin apariția luminii, tot astfel răul dispare prin existența binelui. Întunericul devine un alter-ego de factură principială, nefiind nicidecum o realitate de sine stătătoare, cu existență autonomă.

Raportul empiric dintre bine şi rău este relevant. Răul trebuie confruntat în aceeaşi manieră în care lumina se opune întunericului. Dacă ne imaginăm întunericul retrăgându-se, atunci când se află în prezența luminii unei torțe, putem înțelege cum răului i se poate opune binele. Simpla pasivitate în fața răului face ca să rămână tot aşa de primejdios; retragerea în fața răului face ca acesta să expandeze în detrimentul binelui. Răul este absența atributelor binelui în gândurile, vorbele şi faptele oamenilor.

Binele şi răul trebuiesc privite ca fiind caracteristici ale unui creator care se manifestă în ordine şi dezordine. Deci avem de-a face cu capacități creatoare în posesia unor egouri şi alter-egouri îngemănate existențial, dar care au grade diferite de expresie a ordinii şi dezordinii. Zeitățile în neozamolxianism au natură dual fiind forme antropomorfe ale aceloraşi principii pe care le reprezintă.

- 47. Cum se explică reîncarnarea în spiritualitatea zamolxiană?

- Reîncarnarea reprezintă un element de bază al spiritualității zamolxiene. Să ne gândim la faptul că o plantă îşi asigură „renaşterea" prin semințe. Planta s-a uscat, deci a murit, dar are ca germene al revenirii semințele ei care păstrează în ele informația genetică. După ce sămânța încolțeşte putem spune că planta a „renăscut" deoarece menține acea informație genetică a mai multor generații similare care au continuat ciclul de multe mii de ani, poate chiar milioane.

Acelaşi concept îl putem aplica şi la om, dar cu o mai mare complexitate de idei. În acest caz sămânța plantelor este înlocuită în planul cel mai înalt cu sufletul omului, deşi are în acest plan al reproducerii spermatozoidul şi ovulul ca „sămânță" specifică.

Reproducerea, care în cazul omului poate fi numită reîncarnare, se manifestă practic pe trei planuri. Primul este cel fizic în care spermatozoidul şi ovulul au roluri esențiale. Apoi există reproducerea în planul mental, atunci când ideile unei persoane sunt preluate şi menținute în mintea cuiva. Şi ultima reproducere este cea a sufletului. În cazul omului aceste trei forme de reproducere pot fi numite forme de reîncarnare. Faptul că ceva dintr-o anumită persoană intră în constituția existenței unei alte persoane, care într-un fel reprezintă persoana inițială, înseamnă că acea persoană se reîncarnează.

Astfel de idei sunt susținute de modul de a descoperi reîncarnarea lui *dalai-lama*, conducătorul spiritual în buddhismul lamaist. Grupul de călugări *lama* urmăresc la candidat, care poate fi numit mai apoi dalai-lama, să aibe dovezi ale reîncarnării celui mort în cele trei planuri menționate, adică fizic, mental şi sufletesc. Copilul trebuie să prezinte semne pe corp care să amintească cumva de corpul fostului dalai-lama, să aibe înclinații spre studiu, ca şi predecesorul său, şi să posede cumva alura fostului *dalai-lama*, acel ceva care îi defineşte cumva sufletul către exterior. Numai călugării lama care l-au cunoscut îndeaproape pe fostul *dalai-lama* pot participa la alegerea celui nou.

Nu avem motive să credem că astfel de idei nu sunt aplicabile şi în cazul oricărui om. De vreme ce un *dalai-lama* se poate reîncarna aceasta se întâmplă tuturor oamenilor.

Cât priveşte existența ideii de reîncarnare la geto-daci nu putem decât să speculăm. Ubicini (1886, p. 38 – citat de Muşat, 1980, p. 90)

scriind despre nemurirea de către daco-geți afirmă că „ceea ce se numeşte moarte nu este decât trecerea la o altă existență sau la un şir de alte existențe mai desăvârşite”. Dar aceasta nu reprezintă proba că geto-dacii credeau în metempsihoză (transmigrarea sufletelor printr-un şir de reîncarnări succesive) sau metensomatoză (trecerea sufletului omenesc prin diferite corpuri cu scopul apropierii de perfecțiune). Neozamolxianismul conceptualizează acestea din credințele populare, dar şi din sursele spirituale orientale în ideea că se adoptă acele idei valoroase care contribuie la un imaginar religios de substanță care acceptă atât metempsihoza cât şi metensomatoza.

- *48. Ce metode se folosesc pentru reîncarnarea sufletelor?*
- Spiritualitatea zamolxiană acceptă revenirea oamenilor pe pământ ca reîncarnări ale sufletelor lor. Metoda principală folosită în acest scop este rugul nemuririi dacice perpetuat de multe generații de către ciobanii carpatini. Focul sacru este aprins din când în când pe locul înmormântării unui om de către cei care l-au cunoscut. Participanții la acest ritual urmează să-l descopere pe cel reîncarnat. Vulcănescu (1980, p. 379-384) scoate în evidență importanța focului ca parte a unui cult solar identificând la români focurile de peste an – focul viu, roata de foc, focul de iarnă şi focul de primăvară – şi remarcând funcția de transcendență a sufletului prin folosirea focului sacru.

- *49. De ce nu ne amintim încarnările anterioare?*
- În primul rând putem considera că lumea din care transcende un suflet pe tărâmul pământesc este cu mult diferită de cea a noastră, neexistând între ele o compatibilitate corelantă. Afinitatea restrânsă face ca experiențele şi consecințele faptelor produse într-o lume să nu poată fi transmise integral în cealaltă.

S-a scris mult pe tema transmiterii informațiilor între lumi în care sufletele există sub diferite forme, dar ele rămân încă speculative până când vor fi explicații mai solide. O privire din perspectiva fizicii cuantice ar putea să aducă mai multă lumină în înțelegerea ştiințifică a mecanismelor reîncarnărilor.

- *50. Ce reprezintă templul celest al Lui Zamolxe?*
- Existența templului celest al Lui Zamolxe este un imaginar având intenția să răspundă ideii privitor la locul unde s-ar afla Zamolxe.

Desigur că spiritele nu au nevoie de temple să existe undeva în univers. Templul celest al Lui Zamolxe este o metaforă care exprimă mai degrabă împlinirea Lui Zamolxe în unirea Lui cu spiritul existențial al Lui Dumnezeu. Deci templul celest al Lui Zamolxe se află tot acolo unde este şi Dumnezeu.

- *51. Ce este focul nemuririi dacice?*
- Focul nemuririi dacice este un ritual menționat şi de Vulcănescu (1985). Ciobanii carpatini îl practică din vremuri ancestrale. Focul sacru aprins pe locul respectiv serveşte reîncarnării, scopul transcendenței sufletului. Practicile neozamolxiene intenționează să reactiveze acest obicei şi să-i dea o extensie mai largă vizând chemarea la întrupare a sufletelor. Doritorii vor fi în măsură să cheme rudele şi pe cei apropiați lor pentru a se reîncarna.

- *52. Unde se află Kogaionul, muntele sacru din Carpați?*
- Numele Kogaion/ Kogaionon nu doreşte a localiza un anume munte, ca o centralitate geografică de genul *axis mundi*, ci trebuie mai degrabă înțeles faptul că toți munții Carpați sunt sacri. Vulcănescu (1985, p. 358) prezintă kogaionismul ca „imanentul care urcă spre sau în cer" şi că „urcările solstițiale şi echinoxiale pe munți marcau simbolic ascensiunea periodică, ritmică spre cer a credincioşilor" (*ibidem*). Astfel omul îşi doreşte transcendența conştiinței către zeii care simbolic se află în cer.

Manifestarea kogaionismului prin sacralizarea munților există deja în conştiința oamenilor ca obicei lăsat din străbuni. Astăzi în munți se găsesc vetre dacice moderne, cele mai cunoscute fiind în Munții Bucegi. Neozamolxianismul preia creativ obiceiul românilor care urcă pe munți la solstiții şi echinocții coborând reînnoiți din cerul muntelui, trăind astfel experiența de transcendență. Kogaionul, este o experiență imanentă după ce omul a avut contact cu transcendentul pe vârful de munte, experiența fiind absorbită în inimă, lăcaşul sufletului.

Căutarea Kogaionului, menționat în scrierile antice, nu are niciun sens fizic, căci istoricii acelor vremuri nu cunoşteau esența aspectului de sacralitate al munților dacilor. Faptul că Zamolxe a avut un munte sacru pe care grecii antici l-au numit Kogaion nu reprezintă o unicitate de tip *axis mundi*, ci mai degrabă faptul că Zamolxe s-a raportat la sacralitatea muntelui care era în apropiere.

- 53. Ce beneficii aduc botezurile pământului, apei, focului şi aerului?
- Există câteva perspective esoterice care se delimitează net. Botezul pământului întăreşte statornicia, având şi puterea de a mişca cu forţă şi brusc lucrurile. Apa dizlocă şi diluează, botezul apei predispune la o schimbare înceată dar temeinică. Doar botezul focului are putere transformatoare în esenţă şi în timp relativ scurt. Atunci când botezul focului este făcut cu temeinicie el ordonează, vindecă, luminează şi creează armonie şi pace. În schimb botezul aerului predispune la schimbări rapide, deoarece dispersează cu iuţeală, dar ele sunt nestatornice în timp.

Botezul pământului, de pildă, poate fi efectuat de o Zână a Pământului, dar şi de Zâna Pădurii, Zâna Codrilor şi orice altă zână care are legătură cu elementul pământ. Deceneii pot şi ei înfăptui acest botez. În mod similar celelalte botezuri pot fi practicate de sacerdoţi care au asimilat spiritul principiului respectiv fie permanent sau doar temporar.

- 54. Cum se raportează spiritualitatea zamolxiană la egalitatea dintre oameni şi la poziţia lor socială?
- Egalitatea dintre oameni nu poate fi niciodată atinsă şi nu reprezintă o aspiraţie a unei societăţi drepte. Aici nu se pune problema de egalitate între oameni, ci de şansă egală, în multiple domenii, oferită tuturor membrilor unei societăţi. În stratificarea socială care există nu are nici un sens să-i numeşti pe oameni egali. Fiecare participă ca membru al societăţii cu drepturi şi îndatoriri reflectând capacităţile sale personale.

- 55. Are spiritualitatea zamolxiană o cale comună recomandată tuturor?
- Prin definiţie politeismul prezintă căi multiple şi prin urmare o pluridirecţionare a accesului la Dumnezeu. Aceasta este deosebirea esenţială faţă de religiile care se bazează doar pe un drum unic recomandat tuturor, cazul iudeo-creştinismului fiind paradigmatic. Practica a demonstrat că unidirecţionarea poate duce la suferinţă şi fundamentalism religios, crezurile monoteiste s-au dovedit a fi veşnic într-o bătălie internă cât şi externă. În acest sens apare ca nonsens să

se creadă că omenirea evoluează către o spiritualitate unică, ideea aceasta fiind tot de genul totalitarismului drumului unic salvator.

- 56. Cum se raportează spiritualitatea zamolxiană la pace şi război?

- Spiritualitatea zamolxiană nu face recomandări asupra modului în care se conduce un război, deşi unele religii pot avea astfel de opinii. În schimb serveşte ca inspiraţie pentru adoptarea unei atitudini corecte privind pacea şi războiul, bazată pe ideea că pacea este de preferat războiului. O spiritualitate este o manifestare socială armonioasă de relaţionare a omului cu divinitatea.

O caracteristică a spiritualităţii zamolxiene este faptul că poate include ca sacerdoţi şi militari de carieră. Acest aspect întăreşte ideea că raportarea omului la Dumnezeul universal nu are restricţii de gen profesional. Prin urmare oricine îşi poate aduce un aport personal din perspectiva proprie. Ideea aceasta nu este nouă, în antichitate oameni de profesii diferite puteau deţine şi poziţii sacerdotale.

Ne situăm în paradigma că religia serveşte societatea fără ca să existe separaţia secular-religios. În prezent în ţările creştine societatea civilă a renunţat în linii mari la aportul religiei la viaţa socială, economică şi politică datorită caracteristicilor ei antisociale. În contrast cu acestea, spiritualitatea zamolxiană serveşte societatea.

- 57. Cum poate fi utilă spiritualitatea zamolxiană în respectarea dreptăţii sociale?

- Când un nou imaginar religios (care în cazul neozamolxianismului iese cu mult din sfera a ceea ce se înţelege în mod obişnuit prin termenul religios, crezul fiind de natura spiritualităţii) se conturează în minţile oamenilor, au loc şi transformări semnificative la nivel social. Este prematur în prezent să facem estimări.

- 58. Există legătură între spiritualitatea zamolxiană şi naţionalismul românesc?

- Trebuie spus din capul locului că neozamolxianismul nu trebuie să genereze un naţionalism de tip legionar aşa cum s-a întâmplat în cazul creştinismului ortodox. Ca scriitor şi promotor al structurării unei spiritualităţi native neamului românesc afirm categoric: Nu folosiţi neozamolxianismul în scopuri naţionalist şovine! Nu creaţi o ideologie

politică bazată pe un crez identitar neamului românesc! Menţineţi sufletul românului neîntinat de ură de naţie, rasă, etc.!

Tragedia legionarismului a fost că a folosit un imaginar religios ca suport ideologic de susţinere a ideilor şovine şi separatiste. Din păcate creştinismul ortodox în latura sa cristică a permis legionarismului, ca mişcare creştină, să înflorească. Respingerea lui Iisus de către evrei, acuzaţi de deicidul omorârii lui, a alimentat clar antisemitismul. Legionarismul, născut sub semnul arhanghelului Mihail, prin Garda de Fier a fost o mişcare politică hrănită de creştinismul ortodox tributar violenţei sacrificiului lui Iisus. Căutând să emuleze în plan social şi politic sacrificiul lui Iisus membrii legiunii nu au făcut decât să prelungească agonia iudeo-creştinismului, un crez religios al suferinţei şi durerii, nicidecum al salvării sufletelor.

Neozamolxianismul respinge categoric orice practici de jertfă şi se ridică doctrinar deasupra primitivismului de idei „salvatoare" ale iudeo-creştinismului. Spiritualitatea zamolxiană nu este o revoluţie de tip politic, ci una identitară; elementele care preamăresc sacrificiul în ortodoxie sunt eliminate odată cu paragonul sacrificiului, personajul Iisus a cărui jertfă nu are nimic creativ inspiraţional valoric. Iudeo-creştinismul, ca religie, continuă să fie ce a fost dintotdeauna, o erezie a iudaismului. Neozamolxianismul nu are nimic în comun cu religiile abrahamice precum sunt iudaismul, iudeo-creştinismul, islamismul, satanismul.

Spiritualitatea zamolxiană, bazată pe etosul credinţelor populare evoluate din mitologia arhaică, trebuie să aibe un rol constructiv şi civilizator. Ea nu poate servi ideologiilor naţionaliste încurajând militantismul şi virilismul sau cultul violenţei sub orice formă. Eroii mitici ai neamului, precum Burebista şi Decebal nu pot fi folosiţi ca modele care să inspire zamolxianismul modern, căci ei au fost personalităţi din istorie, nicidecum din spiritualitatea străbunilor neamului românesc bazată pe Zeul Zamolxe.

- 59. Ce se poate spune despre o societate economică modernă din perspectiva nouă zamolxiană?

- Mai întâi putem spune câte ceva despre societatea românească de până acum şi despre spiritul care o animă. Un studiu făcut de antropologul Monica Heintz (2005) este pertinent, ilustrând prin munca de teren faptul că există o matrice strămoşească a românilor în

care concepțiile individualiste le sunt străine. Rădulescu-Motru (1999, p. 41) afirmă că românul pare „a trăi sufleteşte mai mult cu o conştiință de grup decât cu o conştiință a sa personală". Aceasta face ca românul să tindă către idealul solidarității, acela de „armonizarea sufletelor individuale într-un suflet al societății întregi; la ridicarea intereselor de grup deasupra intereselor pur personale" (Rădulescu-Motru, 1999, p. 42). Acelaşi autor (*ibidem*) concluzionează că românul „aproape că-şi are sufletul individual absorbit în sufletul grupului", dar aceasta poate fi un handicap atunci când conştiința sacrificiului şi voința de a-l face nu sunt prezente. Aceste constatări ale lui Rădulescu-Motru, eu le atribui mentalității româneşti ca fiind rezultate din contradicția fundamentală din sufletul românului, cea dintre zamolxianismul autohton şi iudeo-creştinismul de import.

O societate zamolxiană modernă se poate fonda pe piloni cu totul diferiți decât cei existenți actualmente printre români; baza ideologiei economice practicate este în prezent străină de matricea strămoşească. Pragmatismul economic al zilei răneşte sufletul românesc pentru că-l forțează să fie egoist la extrem. O societate modernă zamolxiană se poate forma prin armonizarea sufletului individual cu cel ale grupului, aceasta fiind caracteristica de bază a sufletului românesc.

Economiştii politici din lume argumentează în favoarea schimbării bazelor sistemului economic mondial de la cele de interes individual la cele de interes de grup combinat cu cel individual. Putem spune astfel că românul este pregătit sufleteşte pentru astfel de schimbări. Manifestările de compasiune, milă şi ajutor reciproc practicate în ortodoxie nu sunt caracteristice iudeo-creştinismului, cum aparent s-ar crede, ci filonului ancestral dacic. Iudeo-creştinismul este reprezentat în plan economic de tendințele individualiste şi învățăturile biblice de sporire a banului şi de a da cezarului ce-i al cezarului, ci nu de folosirea judicioasă a sporului în folosul individului şi cel al obştei. Societățile creştine reflectă în linii mari aceaste idei, deşi au şi organizații de caritate sub egidă creştină care îşi găsesc şi ele justificare biblică ca şi celelalte mai puțin altruiste.

- 60. Care sunt aspectele evolutive ale neozamolxianismului?

- În zamolxianismul modern există o paradigmă, cea a evoluției spirituale continue, aplicându-se zamolxianului practicant în orice moment istoric. Baza constitutivă crezului permite transformări

creative, în măsura în care societățile servite de spiritualitatea zamolxiană se schimbă şi ele. Ne aflăm încă în faza de structurare a crezului şi este important ca aceste noțiuni să fie clar exprimate. Neozamolxianismul nu trebuie să se transforme în calcinări de idei aşa cum s-a întâmplat în alte religii, ducând la stagnare şi distrugere. Natura politeistă a crezului face să aibă o şansă scăzută de dogmatizare; se poate evolua în direcții multiple nefiind îngrădit de situația terminus a monoteismului marcat de o limită a unui vârf şi a definirii unui țel unic.

Se poate obiecta că şi neozamolxianismul are un vârf doctrinar, cel format din Dumnezeu şi Domnazâna, dar aceasta nu reprezintă un handicap atâta timp cât se poate evolua pe orizontală pe măsură ce crezul răspunde unei nevoi sociale mereu în schimbare. Paradigmele Dumnezeu şi Domnazâna sunt idealuri abstracte pe când cele oferite de Zamolxe şi Zâna Zânelor sunt concrete, ele mențin echilibrul masculin-feminin într-o realitate relevantă speciei umane. Şi în final să ne reamintim de faptul că religia este un produs al imaginarului colectiv al omului.

martie 2010
Sydney, Australia

☼ ☼ ☼ ☼ ☼ ☼ ☼ ☼

BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ SAU FOLOSITĂ CA REFERINŢĂ ÎN CONTEXT

Balas, Edith (1987) *Brancusi and Rumanian folk traditions*, New York: Columbia University.

Bârlea, Ion (1909) *Însemnări din bisericile Maramureşului*, Bucureşti: Atelierele Grafice SOCEC & CO.

Bârlea, Ovidiu (1974) *Istoria folcloristicii româneşti*, Bucureşti: Editura Enciclopedică Românească.

Blaga, Lucian (1983) *Meşterul Manole*, Bucureşti: Editura Albatros.

Bucurescu, Adrian (1998) *Dacia secretă*, Bucureşti: Editura Arhetip.

Busuioceanu, Alexandru (2009) *Zamolxis sau mitul dacic în istoria şi legendele spaniole*, Bucureşti: Editura DACICA.

Chevalier, Jean ; Gheerbrant, Alain (1994) *Dicţionar de simboluri*, vol. 1-3, Bucureşti: Editura Artemis.

Chiţimia, I. C. (1968) *Folclorişti şi folcloristică românească*, Bucureşti: Editura Academiei.

Datcu, Iordan (1998) *Dicţionarul etnologilor români*, vol. I, Bucureşti: Editura Saeculum I.O.

----- (1998) *Dicţionarul etnologilor români*, vol. II, Bucureşti: Editura Saeculum I.O.

----- (2001) *Dicţionarul etnologilor români*, vol. III, Bucureşti: Editura Saeculum I.O.

Delcea, Eugen (2000) *Secretele Terrei: Istoria începe în Carpaţi*, Craiova: Editura Obiectiv.

Densuşianu, Nicolae (2000[1913]) *Dacia preistorică*, Editura Meteor.

Doboş, Alexandru (2004) *Dacia contra Antichrist*, Craiova: Editura Obiectiv.

Drăgan, Constantin Iosif (1976) *Noi, tracii şi istoria noastră multimilenară*, Milano: Editura Nagard

----- (1985) *Mileniul imperial al Daciei*, Bucureşti: Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică.

----- (2000) *Imperiul romano-trac*, Bucureşti: Editura Europa Nova.

Eliade, Mircea (1943) *Comentarii la Legenda Meşterului Manole*, Bucureşti: Editura Publicom.

----- (1965) *Rites and Symbols of Initiation*, New York: Harper & Row Publishers.

----- (1972) *Zalmoxis, the Vanishing God: Comparative Studies in the Religions and Folklore of Dacia and Eastern Europe*, Chicago: University of Chicago Press.

----- (1977) *Forgerons et alchimistes*, Paris: Flamarion.

Evseev, Ivan (1994) *Dicţionar de simboluri şi arhetipuri culturale*, Timişoara: Editura Amarcord.

Filipaşcu, Alexandru (1940) *Istoria Maramureşului*, Bucureşti: Tipografia Universul.

Finnegan, Ruth H. (1992) *Oral Traditions and the Verbal Arts: A Guide to Research Practices*, London: Routledge.

Fochi, Adrian (1964) *Mioriţa. Tipologie, circulaţie, geneză, texte*, Bucureşti: Editura Academiei Române.
Gavriluţă, Nicu (1998) *Mentalităţi şi ritualuri magico-religioase*, Iaşi: Polirom.
Gebhardi, Ludewig Albrecht (1778) *Geschichte des Reichs Hungarn und der damit verbundenen Staaten*, Leipzig: I. Theil.
Gennep, Arnold van (1996) *Riturile de trecere*, Iaşi: Polirom.
Ghinoiu, Ion (2008) *Mică enciclopedie de tradiţii româneşti*, Bucureşti: Editura Agora.
Godwin, Joscelyn (1981) *Mystery Religions in the Ancient World*, London: Thames and Hudson Ltd.
Gorovei, Artur (1990) *Folclor şi folcloristică*, Chişinău: Editura Hyperion.
Heintz, Monica (2005) *Etica muncii la românii de astăzi*, Bucureşti: Curtea Veche Publishing.
Krohn, Kaarle (1971) *Folklore Methodology Formulated by Julius Krohn and Expanded by Nordic Researchers*, Austin: University of Texas Press.
Lozovan, Eugen (2006) *Dacia Sacră*, Bucureşti: Editura Saeculum I.O.
MacKenzie, Andrew (1977) *Dracula Country: Travels and Folk Beliefs in Romania*, London: Barker.
May, Tim (2001) *Social Research: Issues, methods and process*, Buckingham: Open University Press.
Miulescu, Nicolae (1975) *Daksha, God's Country*, Editura Nagard.
Muşat, Mircea (1980) *Izvoare şi mărturii străine despre strămoşii poporului român: culegere de texte*, Bucureşti: Editura Academiei Republicii Socialiste România.
Noica, Constantin (1991) *Pagini despre sufletul românesc*, Bucureşti: Editura Humanitas.
Oişteanu, Andrei (1998) *Mythos & Logos. Studii şi eseuri de antropologie culturală*, Bucureşti: Editura Nemira.
------ (2004) *Mircea Eliade între publicistica politică şi opera ştiinţifică*, în Nr. Archaeus, tom VIII, fasc. 1-4.
Oltean, Dan (2002) *Religia dacilor*, Bucureşti: Editura Saeculum.
Platon (1974) *Charmides*, Opere I, Bucureşti: Editura Ştiinţifică.
Pop, Dumitru (2003) *Universul culturii, tradiţia şi promovarea lui în cultura şi viaţa contemporană*, Cluj-Napoca: Casa Cărţii de Ştiinţă.
Rădulescu-Motru, Constantin (1999) *Psihologia poporului român şi alte studii de psihologie socială*, Bucureşti: Editura Paideia.
Russu, Ion Iosif (2009) *Religia geto-dacilor: zei, credinţe, practici religioase*, Bucureşti: Editura Dacica.
Sărbătoare, Octavian (2010) *Pe Calea Lui Zamolxe: Trilogie zamolxiană*, Sydney: Sarbatoare Publications.
Săvescu, Napoleon (1999) *Noi nu suntem urmaşii Romei*, Bucureşti: Editura Intact.
Senn, Harry A. and Stephens, Martine (1982) *Were-wolf and vampire in Romania*, New York: Columbia University.
Sims, Martha C. (2005) *Living Folklore: An Introduction to the Study of People and their Traditions*, Logan: Utah State University Press.
Stan, Lavinia and Turcescu, Lucian (2007) *Religion and Politics in Post-Communist Romania*, Oxford: Oxford University Press.

Tonciulescu, Paul Lazăr (1999) *De la Tărtăria la Țara Luanei*, Bucureşti: Editura Miracol.

Țurcanu, Horia (2009a) „*Sfârşitul timpurilor" în viziunea unor savanți*, în Formula AS, nr. 895, 27 nov. - 4 dec. 2009.

Țurcanu, Horia (2009b) *De la ştiință la Dumnezeu*, în Formula AS, nr. 896, 4 - 11 dec. 2009.

Vartic, Andrei (1997) *Magistralele tehnologice ale civilizației dacilor*, Chişinău: Editura Basarabia.

Ubicini, Abdolonyme (1886) *Les origines de l'histoire Roumaine*, Paris: Ernest Leroux.

Vulcănescu, Mircea (1991) *Dimensiunea românească a existenței*, Bucureşti: Editura Fundației culturale române.

Vulcănescu, Romulus (1985) *Mitologie română*, Bucureşti: Editura Academiei Republicii Socialiste România.

INDEX

A
arta neozamolxiană, 36
ascet, 41
aspecte evolutive, 57

B
balada Meşterului Manole, 47
balada Mioriţa, 47
binecuvântări, 42
bine-rău, 50
botezuri, 34, 39, 54

C
Cartea Lui Zamolxe, 6, 28
căsătoria zamolxiană, 44-45
clerul deceneu, 38
cod de legi, 13, 26-28, 39, 46

D
Dacia Lui Zamolxe, 26
dacism, 5, 10-12, 36
decenee, 39-41
deceneu, 39-40, 49
Deceneu, 17, 40
destin şi fatalism, 47
Domnazâna, 29-32, 42, 58
dreptate socială, 46, 55
dualismul ordine-dezordine, 32
Dumnezeu, 15-37, 40, 42, 53-55, 58
dumnezeu demonizat, 21-24

E
etnografie, 31

F
Fărtat, 29
Focul Lui Zamolxe, 25, 28, 30, 34, 38-40, 42
focul nemuririi dacice, 53
focul sacru dacic, 30, 34, 38, 42
folclor, 25, 31

G
Gebeleizis, 31-32

H
henoteism, 31
Herodot, 13

I
Ileana Cosânzeana, 30
imaginarul religios, 10-11, 13, 21, 23, 42, 52, 55-56
iniţieri zamolxiene, 43
invocaţiile zamolxiene, 40-42
iubire, 26, 44, 46
iudeo-creştinism, 11-13, 15, 19-23, 41, 48, 50, 54, 56-57

J
jertfe, 26, 48

K
Kogaion, 53

L
Legile Lui Zamolxe, 28

M
mântuire, 35-36, 45, 48
mister, 35, 41, 43, 45-46, 48
mitologie, 4, 13, 31, 56
monoteism, 10, 58
Moş Crăciun, 17, 25, 27
Muma Mumelor, 32

N
naţionalism, 55
Nefărtat, 29
neozamolxianism/ zamolxianism modern, 4-5, 11, 18, 26-29, 31, 34, 38-39, 41, 43, 46-50, 52-53, 55-56, 58

O
omul, 10, 16-18, 21-22, 24, 26-29, 31-38, 41-43, 45, 47, 49-51, 53, 55, 58
ortodoxie/ creştinismul ortodox, 13-16, 18, 47, 49, 56-57

P
pace şi război, 55
panteonul neozamolxian, 30-32
păcat, 14, 19, 50
poliandrie, 44
poligamie, 44
politeism, 10, 31, 32, 54
practici neozamolxiene, 33-34
preoteasa decenee, 39-41
preotul deceneu, 39-40
pseudo-dumnezeu, 19-20, 23
Pythagoras, 13, 46

R
raţionalitate, 19, 23, 26-27, 38, 44
reîncarnare, 51-53
religia geto-dacilor, 4, 31
religie, 5, 10
Rugul Lui Zamolxe, 48, 49

S
sacerdotul neozamolxian, 39-40
sacrificiu, 13, 15, 18, 20-23, 34, 56-57
Sânziana, 30
semizeu, 33
Sfinx, 37
sihastrul zamolxian, 41
simbioza om-natură, 27
simboluri zamolxiene, 36
sincretism, 4, 11-12, 14-16, 49
sinteză, 16
societate, 40-42, 44, 55-57
spiritualitatea zamolxiană, 6, 17, 26-27, 37, 42-43, 46-52, 54-57
Spiritul Lui Zamolxe, 28, 30, 38
sub-realitate, 19
supranatural religios, 35, 49

T
temple neozamolxiene, 36-37
templul celest, 52-53
tradiţii strămoşeşti, 13

Z
Zamolxe, 4, 13, 17, 25, 27, 29-42, 46, 52-53, 56, 58
zamolxianism, 4-5, 10-15, 19, 26-27, 43, 47-49
zamolxianismul geto-dacilor, 26
zamolxieni creştini, 17
Zâna Zânelor, 4, 27, 29-33, 37, 39-40
zâne, 27, 37, 39
zâni, 27
Zeiţa Mamă, 29, 31
Zeul Moş, 25, 27
Zeul Tată, 29, 31

CUPRINS

Prefață	4
Lista întrebărilor	7
Întrebări şi răspunsuri	10
Bibliografie recomandată sau folosită ca referință în context	59
Index	62

DESPRE AUTOR

Octavian Sărbătoare s-a născut în România în 1952 şi din 1987 trăieşte în Australia. A absolvit Facultatea de Litere cu specializările de licență în studii ale religiilor şi filosofie, apoi un an de specialitate postlicență în studii ale religiilor, Master la Litere (studii de pace şi conflict) cu distincție şi diplomă postuniversitară (economie politică) la Universitatea din Sydney, Australia. Este autorul unor cărți de cercetare în domeniul social cât şi de beletristică, în limbile engleză şi română.

ABOUT THE AUTHOR

Octavian Sarbatoare was born in Romania in 1952. Since 1987 he has been living in Australia. He completed his BA in Philosophy and Studies in Religion, BA (Honours) in Studies in Religion, Master of Arts with Merit (PACS) and Graduate Diploma (Political Economy) at the University of Sydney, Australia. He is the author of various books of scholarly research and fiction, both in English and Romanian.